МОСКВА 19
УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИН.ТУТ
СОВ. СТРОИТ. И ПРАВА
.12

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 105 (5779) | 9 мая 1937 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Абмеркаванне пытанняў трэцяй пяцігодкі.
У прэзідыуме ЦВК Саюза ССР.
Прамова тав. М. І. Калініна на пасяджэнні прэзідыума ЦВК Саюза ССР.
Пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б — Аб ходзе веснавой сяўбы па рэспубліцы.
А. Напорка — Аб гнілой тэорыі «затухання класавай барацьбы».

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА: М. Робінаў — Праблемы хімізацыі народнай гаспадаркі ў трэцяй пяцігодцы.
Т. Хаткевіч — Чаму вучні не наведваюць школы.
На раённых партыйных канферэнцыях гор. Менска.
План сяўбы яравых па БССР, на 5 мая выканан на 59,6 проц.

ЗА РУБЯЖОМ:
Совецка-японскія адносіны;
Трацкісты — падбухторшчыкі мяцежу ў Барселоне;
Падзеі ў Барселоне;
4 тысячы дзяцей і жанчын з Більбао прыбылі ва Францыю;
На франтах у Іспаніі.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ

Бліскучыя перамогі першых двух сталінскіх пяцігодак прадэманстравалі ўсяму свету перавагі соцыялістычнага ладу, які ператварыў старую эканоміку і стварыў новую, соцыялістычную эканоміку па цвёрдаму большэвіцкаму плану.

Датэрміновае выкананне плана другой пяцігодкі прамысловасцю і чыгуначным транспартам ушчыльную падвяло краіну да рашэння новых задач соцыялістычнага будаўніцтва. Менш 8 месяцаў асталося да канца 1937 года, г. зн. да каляндарнага тэрміна скапчэння другой пяцігодкі. 28 красавіка Совет Народных Камісараў СССР абавязаў Дзяржплан, наркаматы СССР і соўнаркомы саюзных рэспублік закончыць складанне трэцяга пяцігадовага плана народнай гаспадаркі і да 1 ліпеня прадставіць яго на зацвярджэнне Соўнаркома Саюза ССР.

Па рашэнню ўрада, у друку ўжо пачалося абмеркаванне пытанняў трэцяга пяцігадовага плана. Абмеркаванне праблем прадстаячага пяцігоддзя вынякае з сталінскага прынцыпа кіраўніцтва. Партыя пастаянна прыслухоўваецца да голасу ніжавых работнікаў, радавых будаўнікоў соцыялізма. Яны жывуць вялікім шматгранным жыццём, яны працуюць і накапляюць велізарны практычны вопыт. Гэты вопыт партыя і ўрад жадаюць выкарыстаць і на гэты раз.

Шырокае абмеркаванне важнейшых пытанняў нашага жыцця становіцца бытавым з'явішчам у нашай краіне. Усім яшчэ памятны дні ўсенароднага абмеркавання праекта Сталінскай Канстытуцыі, у якім прынялі ўдзел мільёны рабочых і сялян, служачых і інтэлігентаў. З вялікай актыўнасцю краіна абмяркоўвала праект дэкрэта аб забароне абортаў. Зараз на пленуме ВЦСПС прымаецца праект тыповага статута прафесіянальнага саюза, які будзе апублікаван у друку і таксама прадстаўлен на абмеркаванне ўсёй масы членаў профсаюзаў. Вядома, што ў час абмеркавання праекта Канстытуцыі совецкімі грамадзянамі было ўнесена многа паправак і дадаткаў. Самыя каштоўныя з іх былі дадожаны таварышам Сталіным Усесаюзнаму З'езду Советаў і прыняты. Вядома, што ў выніку абмеркавання праекта дэкрэта аб забароне абортаў урад па прапанове грамадзян унёс некаторыя змены ў дэкрэт. Цяпер урад, перш чым прымаць рашэнне аб трэцім пяцігадовым плане, хоча выслухаць думку працоўных, хоча пазнаёміцца з іх меркаваннямі, прапановамі. Трэці пяцігадовы план з'явіцца вынікам творчасці вялікага ліку найбольш актыўных і перадавых будаўнікоў соцыялізма. Такая совецкая дэмакратыя, соцыялістычная дэмакратыя!

Трэці пяцігадовы план будзе большэвіцкай праграмай далейшага руху нашай краіны к комунізму. У гаспадарчых органах знаходзяцца ў сталыі распрацоўкі колькасныя і якасныя праектыроўкі. Пакуль план не распрацаван, цяжка гаварыць аб лічбах, але ясна адно — план намеціць далейшы няўхільны рост усяе народнае гаспадаркі, бо беспярэрыўны рост — гэта закон большэвіцкага развіцця. План будзе весці нашу краіну да ажыццяўлення гістарычнага лозунга — дагнаць і перагнаць перадавыя ў тэхнічных адносінах капіталістычныя краіны. Пакончыўшы з зазнайствам і недапушчальнай для большэвікоў бестурботнасцю, нашы таварышы павінны ўзважыць свае сапраўдныя поспехі, каб, адштурхнуўшыся ад іх, ісці далей. Але яшчэ сур'ёзней трэба выявіць і ўзважыць усе недахопы, промахі, недаробкі, каб іх знішчыць. Такія пытанні, як кааперыраванне ў нашай прамысловасці, як праблемы павышэння прадукцыйнасці працы, павінны быць дакладна прадуманы і абмеркаваны. Росту народнай гаспадаркі ў нас пастаянна спадарожнічаюць культурнае будаўніцтва і клопаты аб задавальненні растучых матэрыяльна-бытавых патрэбнасцей працоўных. Вялікія задачы чакаюць у трэцяй пяцігодцы нашу навуку і тэхніку. Кожны ініцыятыўны чалавек нашай краіны мае магчымасць выступіць з сваімі прапановамі. Распрацоўка плана — справа не вузкай групы спецыялістаў, гэта — справа ўсёй партыйнай і совецкай грамадскасці.

План у руках большэвікоў — вялікая сіла. Вынікі соцыялістычнага планавання мы ўжо адчулі і адчуваем пастаянна. Перавагі большэвіцкага плана яшчэ пакажуць сябе тады, калі фашысцкія падпальшчыкі вайны рашацца напасць на нашу краіну. Але пры гэтым нельга ні на мінуту забываць словы таварыша Сталіна: «...даказана, што ўсе нашы гаспадарчыя планы з'яўляюцца заніжанымі, бо яны не ўлічваюць велізарных рэзерваў і магчымасцей, якія тояцца ў нетрах нашай народнай гаспадаркі». Іменна таму, што нашы гаспадарчыя планы заніжаныя, яны выконваліся не гледзячы на гнуснае шкодніцтва японa-гэрмана-трацкісцкіх шкоднікаў, шпіёнаў, дыверсантаў і забойцаў. Трацкісцкія шкоднікі свядома ўтойвалі сапраўдныя магутнасці прадпрыемстваў, каб занізіць іх планы. Вядома таксама, што не шкоднікі, але людзі, заражоныя антыдзяржаўнымі тэндэнцыямі, людзі, заражоныя гнілым духком, імкнуцца ўтоіць некаторыя рэзервы і магчымасці, каб атрымаць план паменш, выканаць яго без цяжкасцей, адрапартаваць, атрымаць незаслужаную славу, прэмію, узнагароду. Абмеркаванне пытанняў трэцяга пяцігадовага плана ў друку павінна дапамагчы ўраду скласці план з улікам максімальных магчымасцей і рэзерваў нашай народнай гаспадаркі.

Сёння мы публікуем першыя паведамленні аб ходзе работ па складанню плана трэцяй пяцігодкі ў некаторых гаспадарчых органах. Гэтай рабоце неабходна надаць вялікі размах. Трэба разгарнуць абмеркаванне намётак на трэцюю пяцігодку непасрэдна на прадпрыемствах. Трэба прыцягнуць да абмеркавання плана вучоных, інжынераў, тэхнікаў, стаханаўцаў, ударнікаў, рабочых і служачых. Чым паўней будуць улічаны запатрабаванні і магчымасці прадпрыемстваў, чым дакладней будуць распрацаваны планы развіцця асобных галін прамысловасці ў галоўных кіраўніцтвах і наркаматах, тым паўней і правільней будзе адзіны дзяржаўны план, які Дзяржплан СССР павінен прадставіць Совету Народных Камісараў.

Складанне плана — гэта не простая арыфметыка. Таварыш Сталін гаварыў на нарадзе гаспадарнікаў у 1931 годзе: «Было-б глупа думаць, што вытворчы план зводзіцца да пераліку лічбаў і заданняў. На самой справе вытворчы план ёсць жывая і практычная дзейнасць мільёнаў людзей». Скласці план — значыць улічыць, на што здольны мільёны нашых людзей, улічыць, што гэтыя людзі растуць і загартоўваюцца ў барацьбе.

Абмеркаванне пытанняў трэцяга пяцігадовага плана ў друку з'яўляецца адной з форм прыцягнення шырокіх працоўных мас да кіравання дзяржавай, школай гаспадарання.

«Правда» запрашае сваіх чытачоў прыняць актыўны ўдзел у абмеркаванні пытанняў трэцяй пяцігодкі на яе старонках. Няхай гаспадарнікі, партыйныя работнікі, эканамісты, планавікі, дырэктары, людзі навукі, інжынеры, рабочыя, калгаснікі, навукова-даследчыя інстытуты выступяць у друку са сваімі прапановамі і пажаданнямі. Жывы абмен думкамі дапаможа выявіць нашы патрэбы, рэзервы і магчымасці. Удзел шырокіх мас у абмеркаванні пытанняў трэцяй пяцігодкі будзе спрыяць далейшаму непаможнаму прасоўванню к комунізму.

„Правда“.

АБ ХОДЗЕ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ ПА РЭСПУБЛІЦЫ

Пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б

СНК БССР і ЦК КП(б)Б прызнаюць ход сяўбы па рэспубліцы зусім нездавальняючым. На 5 мая план веснавой сяўбы выканан усяго на 60 проц., прырост за пяцідзёнку складае толькі 10 проц.

Нездавальняючы ход сяўбы з'яўляецца рэзультатам таго, што кіраўніцтва раду раёнаў, у асаблівасці Сіроцінскага (34 проц. плана сяўбы), Лагойскага (36 проц.), Расонскага (39 проц.), Крупскага (49 проц.), Гарадоцкага (43 проц.), Дзержынскага (44 проц.), Асвейскага (44 проц.), Уваравіцкага (45 проц.), Лёзнянскага (45 проц.), Мехаўскага (47 проц.), Смалявіцкага (45 проц.), Ельскага (48 проц.) і Чэрыкаўскага (49 проц.), не гледзячы на папярэджанні СНК БССР і ЦК КП(б)Б аб завяршэнні сяўбы ў максімальна кароткія тэрміны, не зрабілі для сябе ніякіх вывадаў, не мабілізавалі калгаснікаў не выкананне гэтых указанняў і дапусцілі апартуністычны самацёк у кіраўніцтве сяўбой.

СНК БССР і ЦК КП(б)Б лічаць асабліва нездавальняючай работу раду раёнаў у галіне сяўбы за прайшоўшую пяцідзёнку. Так, у Буда-Кашалёўскім раёне зусім не было прыросту, у Парыцкім раёне — 3,9 проц. прыросту, у Гомельскім раёне — 4 проц., у Хойніцкім раёне — 4 проц., у Нараўлянскім раёне—4 проц., Веткаўскім раёне — 5 проц. Кармянскім раёне—5 проц., Чачэрскім раёне—6 проц.

Знаходзячы зусім нецярпімым далейшае адставанне гэтых раёнаў у выкананні плана веснавой сяўбы, СНК БССР і ЦК КП(б)Б патрабуюць ад сакратароў акругкомаў, гаркомаў і райкомаў партыі, а таксама ад старшынь акруговых і раённых выканкомаў і зямельных работнікаў, указаных і ўсіх астатніх адстаючых раёнаў у бліжэйшыя дні дабіцца ліквідацыі адставання ў выкананні плана веснавой сяўбы.

СНК БССР і ЦК КП(б)Б асабліва адзначаюць, што старшыня сіроцінскага РВК т. Твароўскі і сакратар РК КП(б)Б т. Румянцаў ашукалі ЦК, заявіўшы на радыёпераклічцы 29 красавіка 1937 года, што ў іх на 1 мая будзе выканана каля 50 проц. плана сяўбы, тады, калі нават на 5 мая гэты раён выканаў план сяўбы толькі на 34 проц. Папярэдзіць тт. Твароўскага і Румянцава, што ў выпадку падобных безадказных адносін з іх боку да справы сяўбы ў далейшым — СНК БССР і ЦК КП(б)Б вымушаны будуць прыцягнуць іх да суровай партыйнай адказнасці.

СНК БССР і ЦК КП(б)Б лічаць, што старшыня расонскага РВК т. Партноў і сакратар РК КП(б)Б т. Фрыдзон за адсутнасць партыйна-палітычнай работы і зусім нездавальняючае кіраўніцтва сяўбой у раёне заслугоўваюць зняцця з работы, аднак СНК БССР і ЦК КП(б)Б лічаць неабходным даць магчымасць тт. Партнову і Фрыдзону сваёй работай выправіць становішча спраў з сяўбой і гэтым самым даказаць здольнасць іх, як кіраўнікоў раёна.

Папярэдзіць таксама кіраўніцтва Лагойскага раёна (тт. Цайлінгольд і Кажарскі), Крупскага (тт. Новікаў і Аноцкі) і Ельскага раёна (тт. Меліхаў і Пышкало), што калі яны ў бліжэйшыя-ж дні не забяспечаць карэннага паляпшэння ходу сяўбы, СНК і ЦК вымушаны будуць прыняць у адносінах да іх адпаведныя меры ўздзейнічання.

Абавязаць АВК і райвыканкомы, АК і РК КП(б)Б неадкладна накіраваць у калгасы і сельсоветы ўвесь партыйна-совецкі акруговы і раённы актыў для практычнай дапамогі МТС, калгасам і аднаасобнікам у ліквідацыі адставання ў выкананні плана сяўбы і правядзенні палітыка-масавай работы.

Старшыня СНК БССР ГАЛАДЗЕД. Сакратар ЦК КП(б)Б ШАРАНГОВІЧ.

Да складання трэцяга пяцігадовага плана сельскай гаспадаркі

У Наркамземе СССР, пад старшынствам наркома М. А. Чэрнова, адбылася нарада, прысвечаная трэцяй пяцігодцы па сельскай гаспадарцы. У нарадзе прымалі ўдзел намеснікі наркома земляробства СССР; начальнікі галоўных кіраўніцтваў, прадстаўнікі акадэміі сельскагаспадарчых навук імя Леніна, навукова-даследчых інстытутаў і інш.

На падставе матэрыялаў нарады тав. Чэрноў прапанаваў усім начальнікам галоўных кіраўніцтваў НКЗ СССР прадставіць да 20 мая праекты планаў на трэцюю пяцігодку па асобных культурах. Кантрольныя лічбы павінны адлюстраваць далейшае развіццё машынатрактарных станцый, рост плошчаў і ўраджайнасці калгасных палёў, тэхнічнай узброенасці машынатрактарных станцый на аснове поўнай рэнтабельнасці іх работ.

Праект плана неабходна скласці з такім разлікам, каб Совецкі Саюз, які апярэдзіў капіталістычныя краіны ў абсалютных лічбах у вытворчасці асноўных прадуктаў сельскай гаспадаркі, перагнаў іх у трэцяй пяцігодцы па ўсіх якасных паказчыках.

Аб назначэнні тав. КАРСКАГА М. А. паўнамоцным прадстаўніком СССР у Турцыі

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА СССР

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР пастанаўляе: Назначыць тав. Карскага Міхаіла Андрэевіча паўнамоцным прадстаўніком СССР у Турцыі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль. 7 мая 1937 года.

У АПОШНЮЮ ГАДЗІНУ

ТРАЦКІСТЫ—ПАДБУХТОРШЧЫКІ МЯЦЕЖУ Ў БАРСЕЛОНЕ

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада). 7 мая. (БЕЛТА). У перадавым артыкуле, прысвечаным падзеям у Каталоніі, орган компартыі «Мундо обрэро» спыняецца на гнуснай ролі, якую ў гэтых падзеях адыгралі замаскаваныя фашысты, трацкісты і так званыя «бескантрольныя элементы».

— Увесь народ, — піша газета, — на баку ўрада. Комуністычная партыя Іспаніі прапануе ўраду сваё безагаворачнае падтрыманне. Перамога патрабуе бязлітаснай расправы са здраднікамі.

У артыкуле «Трацкісты за работай» газета піша, што фактычна на старонках трацкісцкага лістка «Ля Баталья» прагучэў сігнал да мяцежу і што ў каталонскіх падзеях ПОУМ (трацкісцкая арганізацыя ў Іспаніі) з'яўляецца адным з галоўных падбухторшчыкаў. «Мундо обрэро» патрабуе прымянення да трацкістаў закона з усёй яго строгасцю.

«Называцца трацкістам, належаць да гэтых банд, — падкрэслівае «Мундо обрэро», — азначае быць у радах забойцаў, дзейнічаўшых у Каталоніі. Размажым па ўсёй Іспаніі галаву гэтай агіднай гадзіне, якая хоча сваім ядам атруціць увесь працоўны народ».

***

ВАЛЕНСІЯ, 7 мая. (БЕЛТА). Мадрыдскі камітэт федэрацыі Аб'яднанай соцыялістычнай моладзі (створанай у выніку зліцця комсамола і соцыялістычнай моладзі) апублікаваў зварот па поваду каталонскіх падзей.

«У цяжкія гадзіны, гаворыцца ў адозве, якія перажывае краіна баскаў, паказальна супадзенне агіднай здрады з кампаніяй, якая вядзецца супроць аб'яднання ўсёй іспанскай моладзі.

Ад імя мадрыдскай арганізацыі Аб'яднанай соцыялістычнай моладзі, якая мае на фронце 41 тысячу байцоў і 15 тысяч членаў у тыле, камітэт патрабуе неадкладнага роспуску трацкісцкай ПОУМ — гнязда правакатараў і крыміналнікаў, служкаў фашызма і яе саўдзельніка — трацкісцкай маладзёжнай арганізацыі».

Прытон фашысцкіх мяцежнікаў

ВАЛЕНСІЯ, 8 мая. (БЕЛТА). Мадрыдская паліцыя выпусціла паведамленне па поваду вобыска, зробленага ёю ў консульстве Перу. (Перу — краіна ў Паўднёвай Амерыцы).

Паліцыя даўно ўжо мела весткі аб тым, што ў гэтым консульстве, карыстаючыся экстэрытарыяльнасцю (нэдатыкальнасцю) будынка, пражываюць элементы фашысцкай «пятай калоны».

Не гледзячы на пратэст консула, паліцыя, на чале з дырэктарам кіраўніцтва безапаснасці, старанна агледзела будынак. Паліцыя знайшла ў ім магутны радыёперадатчык, па якому засеўшыя ў консульстве фашысты падтрымлівалі сувязь з мяцежнікамі і ажыццяўлялі шпіёнскую службу.

Выяўлен поўны камплект бюлетэня галоўнага штаба мяцежнікаў і шыфры. У консульстве знаходзілася каля 400 іспанцаў і перуанцаў.

Расправа з рэволюцыйнымі дзеячамі Бразіліі

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 8 мая. (БЕЛТА). «Трыбунал грамадскай безапаснасці ў Бразіліі (Паўднёвая Амерыка) прыгаварыў Карлоса Прэстэса (вядомага рэволюцыянера — кіраўніка нацыянальна-вызваленчага руху ў Бразіліі) да 16 год і 8 месяцаў турэмнага зняволення, а Эверта — да 14 год і 4 месяцаў. Як паведамляе агенцтва Асашыэйтэд прэс з Рыо-дэ-Жанейро (сталіца Бразіліі), трэці абвінавачваемы — мэр (галава самакіраўніцтва) аднаго з раёнаў горада Рыо-дэ-Жанейро Эрнесто Баптыста прыгаворан да 3 год і 4 месяцаў турэмнага зняволення.

Паводле слоў агенцтва, у бліжэйшым часе пачнуцца працэсы тысяч іншых асоб, абвінавачваемых ва ўдзеле ў паўстанні ў Бразіліі ў лістападзе 1935 г.

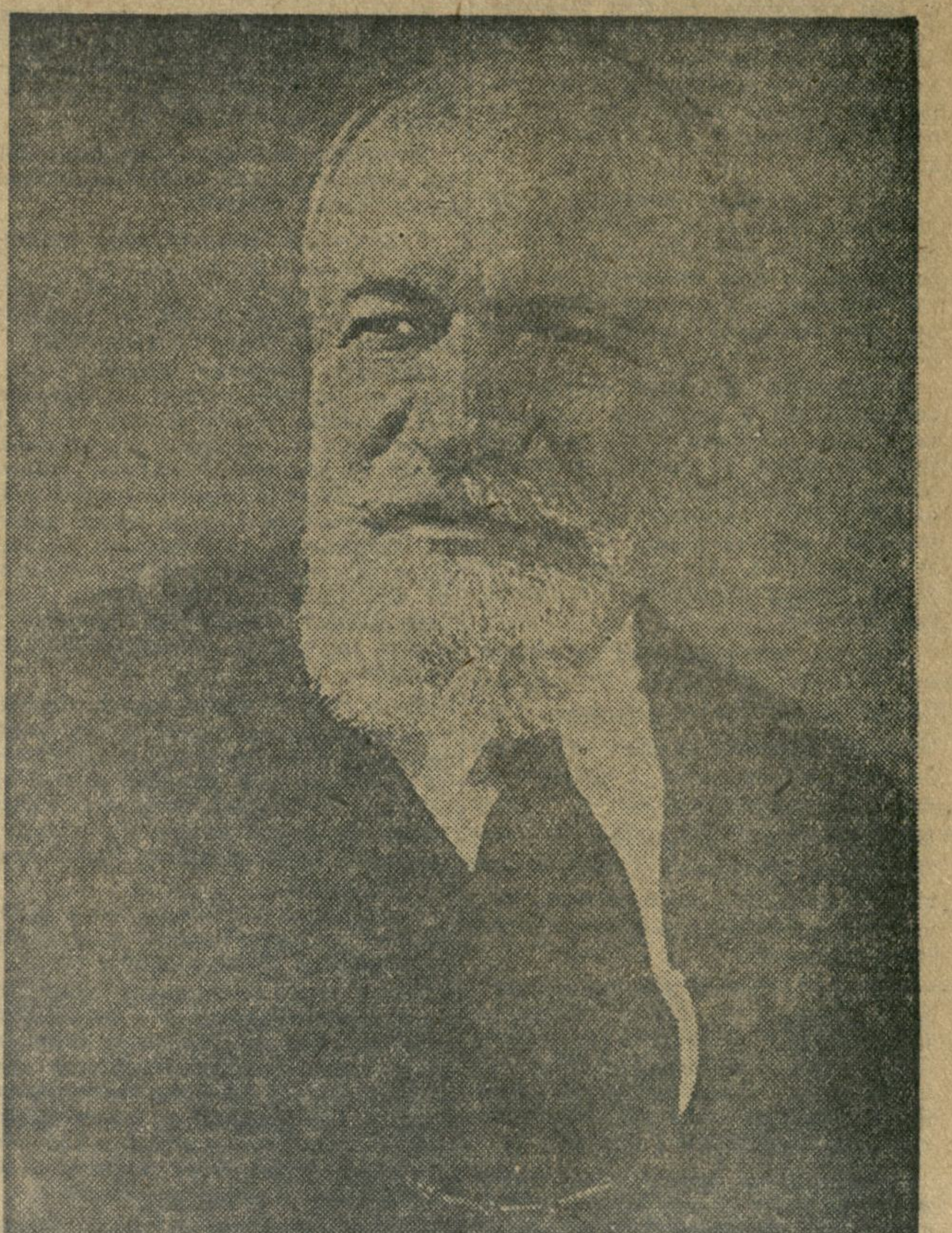

Народны артыст Саюза ССР В. І. Неміровіч-Данчэнка, узнагароджаны орданам Леніна.
Фота Б. Фабісовіча (СФ).

У ПРЭЗІДЫУМЕ ЦВК САЮЗА ССР

Учора, 7 мая, адбылося пасяджэнне прэзідыума ЦВК Саюза ССР.

Старшынствуючы тав. М. І. Калінін, адкрыўшы пасяджэнне, уручыў ордэны вялікай групе камандзіраў Чырвонай Арміі. Ад іх імя камбрыг Петроў у кароткай прамове перадаў баявое абавязацельства стойкіх абаронцаў соцыялістычнай радзімы—яшчэ больш мацаваць абаронную магутнасць Совецкага Саюза.

Затым ордэны атрымалі член рэдакцыйнай калегіі «Правды» тав. Мехліс, рабочыя і кіраўнікі друкарні газеты «Правда» імя Сталіна.

— Праўдзісты,—заявіў у сваім слове тав. Мехліс,—апраўдаюць давер'е сталінскага Цэнтральнага Камітэта партыі і ўрада. Мы абяцаем, што будзем сталінскімі снайперамі на ідэалагічным фронце. Калі патрэбуе абстаноўка, мы зменім пяро на вінтоўку і будзем у першых радах нашай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Ад рабочых і інжынерна-тэхнічнага персанала друкарні газеты «Правда» імя Сталіна выступіў дырэктар друкарні тав. Сёмёнаў.

Гарачыя апладысменты раздаліся ў зале, калі да тав. Калініна падышлі работнікі МХАТ імя Горкага на чале з народным артыстам Саюза ССР В. І. Неміровічам-Данчэнка. Тав. Калінін уручыў гэтай дэлегацыі ордэн Леніна, якім узнагароджан МХАТ, і цёпла віншаваў віднейшых дзеячоў тэатра.

Ад калектыва МХАТ выступіў з прамовай В. І. Неміровіч-Данчэнка.

— Перад намі шлях ясны,—заявіў В. І. Неміровіч-Данчэнка,—соцыялістычны рэалізм, глыбокі мастацкі густ, скарыстанне тых лепшых традыцый нашага тэатра, якія накоплены за час яго існавання.

Гэты шлях — адзіна сапраўдны, правільны. І мы абяцаем адно: ісці па гэтаму шляху чэсна і тым аддзякаваць урад, які даў нам гэту высокую ўзнагароду.

Услед за тым атрымалі ордэны асобныя прадстаўнікі калектыва МХАТ: В. І. Неміровіч-Данчэнка, Качалаў, Масквін, Леанідаў, Кніпер-Чэхава, Хмелеў, Тарасава, Дабранраваў, Шэўчэнка, Ліліна і інш.

Уручыўшы ордэны Чырвонага сцяга быўшым байцам Чырвонай Арміі, якія вызначыліся ў годы грамадзянскай вайны—тт. Балоду і Румянцаву, тав. Калінін звярнуўся да ўзнагароджаных з прамовай.

(БЕЛТА).

Прамова тав. М. І. Калініна

Мы любім Чырвоную Армію і любім не выпадкова, — гаворыць М. І. Калінін. І калі ўзнагароджваюць яе байцоў за іх доблесныя справы, то гэтаму ўзнагароджанню радуюцца не толькі самі байцы, не толькі тая часць, у якой яны служаць, але радуецца ўвесь чэсны народ Совецкага Саюза, бо ўзнагарода сведчыць аб росце магутнасці і доблесці нашай Чырвонай Арміі. Таму дазвольце перадаць першае прывітанне ўсім узнагароджаным байцам нашай Чырвонай Арміі і тым, хто атрымаў узнагароду за баявыя подвігі. **(Шумныя апладысменты).**

Мы ўзнагароджваем сёння таксама работнікаў «Правды». «Правда» — такая зброя, якой кожны комуніст выключна даражыць і не можа не даражыць. Бо, таварышы, у нашай краіне ва ўладзе стаіць рабочы клас, ён заваяваў гэту ўладу. Калі вы паглядзіце павярхоўна гісторыю заваявання пролетарыятам улады, то вы ўбачыце толькі стачкі, сутычкі, кровепраліцце і, нарэшце, — Кастрычніцкую соцыялістычную рэволюцыю. Але гэта будзе чыста вонкавая гісторыя, за якой скрываецца напружанейшая ідэйная барацьба. Бо таму масы і ахвяравалі сваё жыццё, усё дарагое, што ў чалавека ёсць, што яны абаранялі ідэі, якія гісторыяй прадназначана было правесці ў жыццё пролетарыяту.

«Правда» ёсць той орган, які 25 год нёс асвету пролетарыяту, згуртоўваў яго, арганізоўваў, які разам з масамі біўся за правядзенне гэтых ідэй у жыццё. Калі-б знайшоўся мастак, блізкі па сваім маштабу Шэкспіру, ён здолеў-бы ў выключна яркіх фарбах паказаць гісторыю гэтай барацьбы, дзе тысячы людзей гінулі ў барацьбе за высокія ідэалы. Што можа быць больш благародна, чэсна, чым барацьба рускага пролетарыята, у кіраўніцтве якой прымала такі вялікі ўдзел «Правда»?! Зусім натуральна, што ўзнагароджанне «Правды» ёсць наша агульнае свята. Я ад душы пасылаю прывітанне і самыя шчырыя віншаванні кіраўніку «Правды» тав. Мехлісу **(шумныя апладысменты)** і ўсім тым работнікам, якія ствараюць, друкуюць і распаўсюджваюць «Правду».

Трэцяя група ўзнагароджаных — гэта маскоўскі Мастацкі тэатр, яго работнікі. Іх ўзнагародзілі, як лепшых прадстаўнікоў рускага мастацтва. Прадстаўляць маскоўскі Мастацкі тэатр залішне, яго ўсе ведаюць, нават тыя, хто не ходзіць у тэатр.

Мне здаецца, што гэта ўзнагарода з'яўляецца ўсенароднай узнагародай.

У старыя часы людзі, вядома, хадзілі ў тэатр, многія нават вельмі часта хадзілі, панілі, апладзіравалі і кветкі падносілі буйнейшым артыстам, спевакам, музыкантам. Але ўсё-такі тых адносін, якія ўстанавіліся паміж совецкім грамадствам, паміж совецкім урадам і тэатрам, — такіх адносін ніколі раней не было і не магло быць.

У нас, у совецкай дзяржаве, тэатр з'яўляецца магутным фактарам асветы мас, тэатр уваходзіць састаўною часткаю ў справу адукацыі мас, у справу ўкаранення культуры ў масы. Вось чаму ўрад і партыя так сур'ёзна адносяцца да тэатра.

Я ад душы віншую вас, таварышы, з высокай узнагародай. Гэта ўзнагарода азначае, што мастацкі тэатр мае поспехі і ў гэтых адносінах ідзе ў нагу з нашым народам.

Але мне здаецца, што тыя поспехі, якія вы зараз маеце, гэта толькі пачатак. Правільна сказаў Неміровіч-Данчэнка, што тэатр чакае найвялікшага драматурга, буйнейшых твораў. Але вы, як вялікая культурная сіла, павінны падштурхоўваць гэту справу. Я не сумняваюся, што такія мастацкія творы паявяцца, і час іх паяўлення не за гарамі.

Яшчэ раз віншую Мастацкі тэатр з поспехамі і спадзяюся, што ў бліжэйшыя гады гэтыя поспехі будуць прымножаны. **(Бурныя, доўгія апладысменты).**

СОВЕЦКА-ЯПОНСКІЯ АДНОСІНЫ

ТОКІО (сталіца Японіі), 7 мая. (БЕЛТА). Міністр замежных спраў Японіі Сато прыняў учора замежных карэспандэнтаў і зрабіў ім разгорнутую заяву аб знешняй палітыцы Японіі. Закранаючы совецка-японскія адносіны, Сато сказаў:

«Урэгуліраванне совецка-японскіх адносін настойна неабходна. Паколькі як совецкі так і японскі ўрады аднолькава жадаюць паляпшэння цяперашняга становішча, думаю, што не будзе празмерна цяжкай задачай урэгуліраваць нявырашаныя пытанні, калі падыйсці да іх з настойлівасцю і рашучасцю. У сувязі з гэтым чакаю, што буду мець прыватныя гутаркі з Юрэневым (паўпрэдам СССР), які нядаўна вярнуўся на свой пост».

Пасля заявы Сато замежныя карэспандэнты задалі яму шмат пытанняў, сярод якіх вялікае месца займалі пытанні аб становішчы і перспектывах адносін Японіі з Кітаем і Англіяй.

На пытанне аб совецка-японскіх адносінах Сато даваў вельмі няпэўныя адказы. Так, напрыклад, на пытанне: «Ці зможа ён высунуць якія-небудзь канкрэтныя меры, якія змогуць садзейнічаць паляпшэнню совецка-японскіх адносін?» — Сато адказаў, што «ён збіраецца і хацеў-бы весці перагаворы па гэтай праблеме з Юрэневым; таму было-б неразумным у даны момант адкрыта гаварыць аб гэтых справах».

На пытанне: «Ці прытрымліваецца цяперашні японскі ўрад погляду сваіх папярэднікаў, што заключэнне пакта аб ненападзе з СССР можа паследаваць толькі пасля папярэдняга ўрэгуліравання ўсіх спрэчных пытанняў?» — Сато адказаў, што ён «не можа нічога сказаць аб будучай пазіцыі японскага ўрада па данаму пытанню, але што датычыць яго асабіста, ён мае намер узняць пытанне аб заключэнні пакта аб ненападзе з СССР».

ДЭМАРАЛІЗАЦЫЯ Ў РАДАХ ФАШЫСЦКІХ ВОЙСК

ЛОНДАН (сталіца Англіі). (БЕЛТА). Атрад ірландскіх фашыстаў у войсках іспанскіх мяцежнікаў рашыў пакінуць рады мяцежнікаў і вярнуцца ў Англію. Газета «Айрыш індэпендэнт» апублікавала ў сувязі з гэтым заяву ірландскага фашысцкага правадыра генерала О'Дэфі, які ўзначальвае атрад ірландскіх фашыстаў. Генерал О'Дэфі ўсімі мерамі стараецца апраўдаць дэмаралізацыю сваіх прыхільнікаў, аднак, ён вымушан прызнаць, што ірландскія фашысты панеслі сур'ёзныя страты забітымі і раненымі. О'Дэфі дадае, што войскам мяцежнікаў пагражае небяспека тыфознай эпідэміі.

НА РАЁННЫХ ПАРТЫЙНЫХ КАНФЕРЭНЦЫЯХ

СТАЛІНСКІ РАЁН

Ранішняе пасяджэнне 8 мая пачалося тайным галасаваннем кандыдатур, высунутых у склад райкома. Перад тым, як прыступіць да тайнага галасавання, старшыня шчотнай камісіі прачытаў пісьмо ЦК ВКП(б) «Аб арганізацыі выбараў партарганаў». Пасля гэтага дэлегаты атрымалі выбарчыя бюлетэні. У малой зале Дома партактыва, дзе ўстаноўлены урны, былі расстаўлены сталы, і кожны дэлегат меў магчымасць сур'ёзна абдумаць кожную кандыдатуру, выкрэсліць, або дадаць новых кандыдатаў. Працэс тайнага галасавання працягваўся 2 гадзіны.

Тайнае галасаванне закончана. У малай зале астаецца толькі шчотная камісія. Яна прыступіла да падліку галасоў. У гэты час канферэнцыя працягвала сваю работу, абмеркавала і прыняла рэзалюцыю па справаздачнаму дакладу райкома КП(б)Б.

У прынятай рэзалюцыі канферэнцыя адзначыла, што ў Сталінскай партарганізацыі меліся шматлікія факты парушэння ўнутрыпартыйнай дэмакратыі. У рэзалюцыі таксама ўказваецца аб тым, што рад членаў райкома (Драбышэўскі, Пасэ, Тавакальян і інш.) не прымалі ніякага ўдзелу ў яго рабоце, гэта бессумненна з'яўляецца адным з паказальнікаў слабай работы райкома.

Асабліва партканферэнцыя адзначыла, што ўказанні ЦК ВКП(б) і таварыша Сталіна аб неабходнасці павышэння бальшавіцкай пільнасці не былі дастаткова ўлічаны райкомам партыі, з прычыны гэтага ў радзе прадпрыемстваў і ўстаноў (Аўтарэмстанцыя, Мясакамбінат і інш.) трацкісцкія, бухарынскія і нацыянал-фашысцкія бандыты мелі магчымасць доўгі час весці падрыўную работу супроць партыі і дзяржавы.

Выяўленая вялікая засмечанасць варожымі элементамі ідэалагічных участкаў работы («Звязда», «Рабочий», Радыёкамітэт, Бімзо, ВКСГШБ) сведчаць аб недаацэнцы з боку райкома значэння ідэалагічнага фронта і паслядоўнага ажыццяўлення ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Адно з слабых месц у рабоце райкома—адзначаецца ў рэзалюцыі канферэнцыі — гэта дрэнная арганізацыя прапаганды ленінізма і масавай агітацыі.

Выкладанне гісторыі партыі ў большасці выпадкаў не пастаўлена на належную вышыню. Мала выкарыстоўваецца фактычны матэрыял, няма паказу жывых людзей і карцін барацьбы. Пытанні гісторыі КП(б)Б зусім не асвятляюцца. [illegible] мерапрыемствы па кіраўніцтву партыйных, гаспадарчых і савецкіх арганізацый.

Канферэнцыя адзначыла, што райком партыі яшчэ не зрабіў неабходных вывадаў з тых практычных прапаноў і заўваг, якія былі зроблены на справаздачна-выбарчых сходах.

Рэзалюцыя канферэнцыі насычана радам канкрэтных задач, пастаўленых перад новым складам райкома.

У рэзалюцыі падкрэслена неабходнасць самага быстрага і дакладнага выканання пастаноў лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і рашэнняў партсходаў пярвічных партарганізацый.

Вячэрняе пасяджэнне пачалося абвяшчэннем вынікаў тайнага галасавання. Склад райкома значна абнавіўся. З 31 члена райкома, абраных канферэнцыяй, толькі 10 чал. былі ў мінулым складзе райкома. Пасля абвяшчэння вынікаў тайнага галасавання ў склад членаў райкома, канферэнцыя прыступіла да абмеркавання кандыдатур для тайнага галасавання кандыдатаў у члены райкома. Усяго канферэнцыяй абмеркавана і пакінута ў спісках для тайнага галасавання 22 кандыдатуры.

Перад тым, як прыступіць да намячэння кандыдатур на гарадскую партканферэнцыю, раённая канферэнцыя перагледзела і адмяніла сваё ранейшае рашэнне ў адносінах пазбаўлення магчымасці былым членам горрайкома, не абраным на канферэнцыю ў якасці дэлегатаў, удзельнічаць на канферэнцыі.

Канферэнцыя прадаставіла права былым членам райкома ўдзельнічаць у рабоце канферэнцыі з правам дарадчага голасу.

Пасля гэтага канферэнцыя прыступіла да намячэння кандыдатур у якасці дэлегатаў на гарадскую партыйную канферэнцыю. Згодна ўстаноўленага модуса, Сталінская раённая партарганізацыя павінна паслаць 145 дэлегатаў з правам рашаючага голаса. Усяго выстаўлена 243 кандыдатуры. Частка гэтых кандыдатур абмеркавана на вячэрнім пасяджэнні.

Сёння канферэнцыя працягвае абмеркаванне кандыдатур на гарадскую партканферэнцыю.

О. К.

КАГАНОВІЦКІ РАЁН

На ранішнім пасяджэнні 8 мая пачалося абмеркаванне кандыдатур у спіс для тайнага галасавання.

Абмеркаванне кандыдатур праходзіць дзелавіта. Маленькая недакладнасць у біяграфіі або ў характарыстыцы партыйнай работы абмяркоўваемай кандыдатуры выклікае бальшавіцкую настарожанасць дэлегатаў канферэнцыі.

Шмат часу канферэнцыя ўдзяліла абмеркаванню кандыдатуры т. Манахава—рэктара [illegible]. Тав. Манахаў, выступаючы ў спрэчках па справаздачы райкома партыі і гаворачы аб недахопах партыйнай работы, зрабіў няправільныя, шкодныя абагульненні фактаў, у якіх [illegible] ахайваў усё кіраўніцтва КП(б)Б.

Пры абмеркаванні кандыдатуры т. Манахава дэлегаты канферэнцыі падвергнулі рашучай крытыцы яго палітычна няправільнае выступленне. [illegible]

Кандыдатура тав. Манахава большасцю галасоў была адведзена са спісу для тайнага галасавання.

На вячэрнім пасяджэнні было закончана абмеркаванне кандыдатур у спіс для тайнага галасавання. З высунутых 91 чалавека ў выніку абмеркавання ў спісу асталося 66 чалавек.

На гэтым-жа пасяджэнні канферэнцыя абрала шчотную камісію ў складзе дзесяці чалавек. Старшынёй камісіі абран тав. Лейзер.

Сёння на ранішнім пасяджэнні пачатак выбараў.

Ц. ФРЫД.

ВАРАШЫЛАЎСКІ РАЁН

7 мая позна ўначы шчотная камісія абвясціла вынікі тайнага галасавання ў члены райкома партыі. У склад райкома выбрана 29 чалавек, сярод якіх 17 чалавек выбрана ўпяршыню.

8 мая на ранішнім пасяджэнні канферэнцыя прыступіла да выбараў кандыдатаў у члены райкома. Колькасны склад вызначан — 7 чалавек. Назвалі 21 кандыдатуру. Абмеркаванне ішло з такой-жа сур'ёзнасцю, як і пры выбарах членаў райкома. Дэлегаты настарожана адносіліся да кожнай недакладнасці ў біяграфіі і пры сумненні ў палітычнай надзейнасці давалі адвод.

Доўга абмяркоўвалася кандыдатура кіраўніка Дзяржбанка.

Са спісу кандыдатур у склад кандыдатаў у члены райкома адвялі пяць чалавек. Асталося 16. Абсалютнай большасцю галасоў пры тайным галасаванні выбралі 6.

На ранішнім і вячэрнім пасяджэннях ішло абмеркаванне кандыдатур дэлегатаў на гарадскую канферэнцыю. Трэба выбраць 81 чалавека з правам рашаючага і 19 з правам дарадчага голасу. Спачатку прыступілі да выбараў дэлегатаў з правам рашаючага голасу. Назвалі 144 кандыдатуры.

Р. Д.

КОМУНІСТЫ ВЫВУЧАЮЦЬ КЛАСІКАЎ МАРКСІЗМА

Чытацельская актыўнасць комуністаў горада Менска значна ўзрасла. Толькі за тры апошнія месяцы прачытана ў адной бібліятэцы Дома партыйнага актыва 1.329 кніг Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна.

Члены і кандыдаты партыі павышаюць свой тэарэтычны ўзровень, авалодваюць большэвізмам, глыбока вывучаючы першакрыніцы класікаў марксізма.

ВОСКА.

НА СХОДЗЕ РАБСЕЛЬКОРАЎСКАГА АКТЫВА

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Напярэдадні Дня друку ў «Палескай праўдзе» была змешчана шырокавяшчальная аб'ява за подпісамі гаркома КП(б)Б, палітаддзела Беларускай чыгункі, газет «Палеская праўда» і «Железнодорожник Белоруссии» аб тым, што 5 мая ў 7 гадзін вечара збіраецца партыйна-рабкораўскі і чытацельскі актыў гор. Гомеля.

І вось наступіў вызначаны час. У 7 гадзін у зале горпрофсовета, дзе вырашана было праводзіць сход актыва, нікога не было. Нават, не з'явіўся яшчэ ні адзін чалавек з устаноў, даваўшых аб'яву. Потым сталі збірацца па аднаму. Чакалі паўтары гадзіны і толькі ў 8 гадзін 30 мінут вечара, калі сабралася толькі палова ўдзельнікаў схода, заг. культпропа гаркома партыі тав. Гінзбург адкрыў сход нуднай прамовай.

Па-старынцы, спісам выбралі прэзідыум і далі слова дакладчыку — рэдактару «Палескай праўды» тав. Фішбейну. Дакладчык гаварыў многа, але чамусьці абышоў работу сваёй газеты. А яму на гэту тэму было аб чым расказаць, калі-б тав. Фішбейн не «забыў» пра самакрытыку. К канцу даклада ў зале асталіся лічаныя людзі, ды і тыя з нецярплівасцю чакалі хутчэйшага сканчэння схода.

Для адчэпнага ў спрэчках выступіла некалькі чалавек, нічога талковага не сказаўшы. У 10 гадзін 30 мінут — праз дзве гадзіны ад пачатку — дружным галасаваннем спынілі спрэчкі, і дакладчык зрабіў заключнае слова.

Характэрна, што на сходзе не прысутнічаў ні сакратар гаркома т. Стакун, ні начальнік палора т. Цвяткоў, ні старшыня горсовета Малашэнак.

Такой падрыхтоўкай сходаў актыва гомельскія кіраўнікі паказалі сябе людзьмі вельмі недальнабачнымі.

П. ЧЫКУН.

СХОД АКТЫВА РАБОТНІКАЎ МАСТАЦТВА

Учора ў памяшканні Дома пісьменнікаў у г. Менску адкрыўся сход актыва работнікаў мастацтва. Даклад аб выніках лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і задачах работнікаў мастацтва зрабіў начальнік Кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР т. Ткачэвіч. Рад пытанняў, якія закрануў дакладчык, безумоўна, маюць каштоўнасць для разгортвання работы ўсяго фронта мастацтва.

Сёння пачнуцца спрэчкі па дакладу.

Ордэнаноска-інжынер Е. П. Вілетнікава, вылучаная на кіруючую работу намесніка начальніка пасажырскай службы кіраўніцтва Беларускай чыгункі.

Фото Шаевіча (БСФ).

ПАДЗЕІ Ў БАРСЕЛОНЕ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 7 мая. (БЕЛТА). Згодна паведамленняў, атрыманых радам газет, нованазначаны дэлегат па абароне, сакратар усеагульнага саюза рабочых Каталоніі Сесе быў забіт у Барселоне 6 мая пры выхадзе на вуліцу пасля пасяджэння каталонскага ўрада.

У сувязі са смерцю Сесе дэлегацыя каталонскага ўрада ў Парыжы даводзіць да ведама ўсіх, што Сесе стаў афярай няшчаснага выпадку. Яго смерць не акажа ніякага шкоднага ўплыву на пагадненне, дасягнутае паміж двума профсаюзнымі цэнтрамі, г. зн. паміж усеагульным рабочым саюзам і анарха-сіндыкалісцкай нацыянальнай канфедэрацыяй працы.

* * *

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 7 мая. (БЕЛТА). Згодна паведамлення барселонскага карэспандэнта агенцтва Рэйтэр, у Барселону прыбылі англійскі крэйсер «Арэтуза» і тры англійскія эскадраныя мінаносцы.

* * *

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 7 мая. (БЕЛТА). Паводле слоў карэспандэнта ліберальнай газеты «Н'юс кронікл» найбольшы ўдзел у выступленнях прымалі невялікія групы, як відаць, фашысцкіх элементаў, якім дапамагалі анархісты-фанатыкі.

Орган профсаюзаў «Дэйлі геральд» характарызуе падзеі ў Барселоне, як «анархісцка-трацкісцкі мяцеж, падтрыманы манархістамі».

* * *

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 7 мая. (БЕЛТА). Агенцтва Эспань паведамляе, што каталонскія абласныя камітэты анарха-сіндыкалісцкай нацыянальнай канфедэрацыі працы і «федэрацыі анархістаў Іберыі» (ФАІ) апублікавалі сумесную адозву. У гэтай адозве яны звяртаюцца да ўсіх сваіх прыхільнікаў з заклікам не паддавацца на правакацыі падазроных элементаў, падначальвацца ўсім распараджэнням урада і не выходзіць на вуліцу са зброяй. Як паведамляе агенцтва Гавас, жыццё ў Барселоне працякае нармальна. У горадзе спакойна. Рабочыя і служачыя прыступілі да работы. Працуюць метро і аўтобусы. Магазіны адкрыты.

* * *

ПАРЫЖ, 7 мая. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што парыжскае бюро друку каталонскага ўрада апублікавала наступнае паведамленне:

Тэлефонная сувязь з Барселонай падтрымліваецца нармальна, і атрыманыя весткі сведчаць аб тым, што стыхійныя інцыдэнты мелі месца толькі ў некалькіх прадмесцях горада. У астатніх раёнах краіны наглядаецца поўны спакой. Урад пры падтрыманні ўсяго народу ажыццяўляе ўладу на ўсёй тэрыторыі Каталоніі. Назначэнне камандуючым узброенымі сіламі Каталоніі генерала Посаса, былога ваеннага дэлегата рэспубліканскага ўрада ў Барселоне, сведчыць аб цеснай сувязі паміж абодвума ўрадамі і рашэнні атрымаць хуткую перамогу над бунтаўшчыкамі.

На становішча на арагонскім фронце падзеі ў Барселоне не аказалі ўплыву.

* * *

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 8 мая. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што ў Барселоне нармальнае жыццё аднаўляецца. Трамвайны рух аднавіўся амаль ва ўсіх частках горада, а таксама ў цэнтры. У горадзе спакойна. На вуліцах — жвавы рух.

Вырашэнне канфлікта было дасягнута 6 мая ўвечары ў часе перагавораў паміж урадам і прадстаўнікамі «нацыянальнай канфедэрацыі працы» і «ўсеагульнага рабочага саюза».

Згодна афіцыяльных вестак, лік афяр дасягае 200 забітых і 400 раненых.

4 тысячы жанчын і дзяцей з Більбао прыбылі ва Францыю

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 7 мая. (БЕЛТА). Учора англійскі мінаносец «70», які суправаджаў разам з іншымі англійскімі ваеннымі караблямі іспанскія параходы, эвакуяваўшыя 4 тысячы жанчын і дзяцей з Більбао (галоўнага горада Баскскай аўтаномнай вобласці) прыбыў ва французскі порт Ля Рошэль. Камандзір мінаносца паведаміў главе дэпартамента аб шчаслівым прыбыцці ў порт аднаго іспанскага парахода з эвакуяванымі дзецьмі.

Рабочыя арганізацыі горада прынялі самы актыўны ўдзел у прыёме эвакуяваных дзяцей. Усю ноч на 6 мая пекары добраахвотна працавалі, выпякаючы для дзяцей хлеб. Усю ноч працавалі муніцыпальныя служачыя, падрыхтоўваючы памяшканні для дзяцей.

На працягу ўсяго дня рабочыя з'яўляліся ў абласную федэрацыю профсаюзаў, прапануючы размясціць у сябе прыбываючых у Ля Рошэль дзяцей з Більбао.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

7 мая артылерыя мяцежнікаў бамбардыравала Мадрыд. Сур'ёзных разбурэнняў няма.

У сектары ракі Тахо (на поўдзень ад Мадрыда) мяцежнікі зрабілі вылазку, але былі адбіты. Бронепоезд рэспубліканцаў абстрэльваў тылавыя часці мяцежнікаў.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

На паўночным фронце рэспубліканцы адбілі некалькі атак мяцежнікаў на паўночны ўсход ад Більбао. Часці італьянскай брыгады «чорныя стрэлы», суправаджаемыя 16 танкамі, атакавалі 7 мая пазіцыі рэспубліканцаў, абараняючых горны праход ля Труэнды (на дарозе з Бермео у Мунія). Рэспубліканцы сустрэлі непрыяцеля кулямётным і артылерыйскім агнём. Атака была адбіта. Інтэрвенты пакінулі на полі бою тры пашкоджаныя танкі.

ПРЫЁМ У ПАЎПРЭДСТВЕ СССР У БЕРЛІНЕ

БЕРЛІН (сталіца Германіі), 8 мая. (БЕЛТА). Учора у паўпрэдстве СССР у Берліне быў наладжан прыём, на якім прысутнічаў дыпламатычны корпус, замежныя журналісты і прадстаўнікі германскіх колаў. На вечары выступалі юныя лаўрэаты брусельскага конкурса скрыпачоў: Буся Гольдштэйн, Ліза Гілельс, Марына Казалупава і Міша Фіхтэнгольц. Выступленні маладых віртуозаў мелі вялікі поспех.

НАЗАД ДА СЯРЭДНЕВЯКОЎЯ

БЕРЛІН (сталіца Германіі), 8 мая. (БЕЛТА). Па распараджэнню міністра адукацыі забаронена па ўсёй Германіі дапускаць яўрэяў да іспытаў на атрыманне доктарскай ступені і прысуджаць ім доктарскія дыпломы.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА

ПРАБЛЕМЫ ХІМІЗАЦЫІ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ У ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ

М. РОБІНАЎ

Пачатак зараджэння совецкай хімічнай прамысловасці адносіцца да 1923—24 г. Яе далейшае развіццё набывае моцны размах толькі ў 1929 годзе, пасля пастановы СНК СССР (2 красавіка 1928 г.) аб мерапрыемствах па хімізацыі народнай гаспадаркі ў СССР і пасля рашэнняў XVI партз'езда.

Тэмпы росту хімічнай прамысловасці Беларусі вельмі адстаюць не толькі ў адносінах да хімічнай прамысловасці СССР, але і нават да тэмпаў развіцця ўсіх астатніх галін прамысловасці БССР.

Між тым, зыходзячы з нашых сыравінных магчымасцей, Беларусь, забяспечаная паліўнымі і энергетычнымі рэсурсамі і добра разгалінаванай транспартнай сеткай, мае ўсе магчымасці на базе прыродных багаццяў рэспублікі—торфу, драўніны і мінеральных выкапняў—узняць у трэцюю пяцігодку нашу хімічную прамысловасць да ўзроўню, адпавядаючаму патрэбнасцям народнай гаспадаркі, і развіць у сябе наступныя галіны прамысловасці.

ВЫКАРЫСТОЎВАННЕ ТАРФЯНЫХ СМОЛ

Тарфяная смала атрымліваецца пры газафікацыі або каксаванні торфу. Наяўныя ў сучасны момант у Беларусі 5 генератарных установак на шкляных заводах могуць штогодна даць каля 10.000 тон тарфяной смалы, якая зараз часткова спальваецца і часткова зліваецца ў рвы, не гледзячы на тое, што гэта смала можа быць выкарыстана для атрымання раду хімічных прадуктаў, як напрыклад: воск, парафін, фенолы, пек і інш., якія ўжываюцца ў дзесятках вытворчасцей.

Атрыманне гэтых прадуктаў ажыццяўляецца ўжо ў заводскім маштабе на некаторых прадпрыемствах Саюза.

Для праектавання завода перапрацоўкі тарфяной смалы ў нас ёсць усе прадпасылкі, так як пабудова такога завода дае магчымасць рэнтабельна выкарыстаць тарфяное паліва, вакол выкарыстоўвання тарфяной смалы могуць вырасці разнастайныя вытворчасці. Пры гэтым неабходна прыняць пад увагу, што колькасць атрымліваемай тарфяной смалы ў нас з кожным годам усё будзе павялічвацца.

ЛАКА-ФАРБАВАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ

Лака-фарбавая прамысловасць заклікана абслугоўваць многія галіны народнай гаспадаркі. Прадукцыя гэтай прамысловасці прадухіляе металічныя вырабы ад разбуральных дзеянняў знешніх прычын (уплыву атмасферы, вады, вільгаці), прадухіленне метала ад карозій, а дрэва ад гніення і заражэння грыбковымі захворваннямі і т. д. Апрача таго лакі ўжываюцца для надання паверхні прадмета блеску, без змены колеру (бескаляровыя лакі), або з афарбоўкай (каляровыя лакі).

У даны момант з развіццём прамысловасці штучных смол не толькі ўдалося атрымаць прадукты, якія замяняюць прыродныя смолы, але нават па сваіх якасцях перавышаючыя іх.

Велізарнае комунальнае і жыллёвае будаўніцтва гарадоў і раёнаў, развіццё машынабудаўніцтва, аўта-і вагонабудаўніцтва і, нарэшце, рост лёгкай прамысловасці патрабуюць значнага павелічэння выпрацоўкі прадукцыі лакавай вытворчасці.

Да апошняга часу лака-фарбавая прамысловасць не карысталася той увагай, якую яна заслугоўвае, маючы на ўвазе яе значэнне ў народнай гаспадарцы. Гэта палажэнне з вычарпальнай паўнатой падкрэслена ў жнівеньскіх (1934 г.) пастановах ЦК ВКП(б) і Совета працы і абароны аб лака-фарбавай прамысловасці.

У СССР у 1933 годзе было выпушчана ўсяго 16.300 тон розных лакаў.

Параўнальна з 1933 годам мы хоць і павялічылі нашу прадукцыю ў пяць разоў, але, прымаючы пад увагу рэзкае павелічэнне нашых патрэбнасцей, мы ўсё-ж значна адсталі.

Асабліва значнае адставанне лака-фарбавай прамысловасці мы наглядаем у БССР.

У Беларусі вытворчасцю лакаў займаюцца арцелі Белкааплеспрамсаюза — імя Калініна ў Гомелі і «Ўперад» у Менску. Па плану 1937 года гэтыя арцелі павінны выпусціць 500 тон асфальтавых лакаў. 120 тон гэтай прадукцыі намячае выпусціць сёлета гомельская арцель Сампрамсаюза.

Усе гэтыя лакі робяцца саматужным спосабам, што адпаведна адбіваецца і на якасці прадукцыі.

Лака-палітурны завод Белдзяржспірта ў Дземіхаве, з вытворчай магутнасцю ў 200 тон спіртавых лакаў і палітуры ў год, працуе нерэгулярна з-за недахвату ідзітола (штучнай смалы). У 1936 годзе ён выпусціў усяго 30 тон.

Патрэбнасць БССР у розных лаках на 1937 год арыентыровачна вызначаецца ў 2000 тон, якую існуючая прамысловасць БССР па свайму тэхнічнаму стану і аб'ёму зусім не можа задаволіць.

Вядучымі фарбамі ў трэцяй пяцігодцы, з пункту гледжання іх значымасці ў народнай гаспадарцы, павінны стаць каляровыя земляныя фарбы, для звядзення к мінімуму расходу дэфіцытных каляровых металаў і замены іх больш таннымі, якія ёсць у дастатковай колькасці.

Па земляных фарбах намячаецца карэнны зрух у бок выкарыстання мясцовых запасаў каляровых зямель. Калі да гэтага часу земляныя фарбы транспартаваліся на далёкія адлегласці да месц іх спажывання, то ў межах трэцяй пяцігодкі раёны ў асноўным павінны будуць арыентавацца на ўласную сыравіну, у адпаведнасці з чым павінна атрымацца рэзкае патаненне іх кошту.

Вытворчасць фарбаў у нас развіта даволі слаба. Лоеўскі завод «Краскоцвет» робіць выключна сухія земляныя фарбы. У 1936 годзе завод выпусціў 1400 тон.

Планам 1937 года намечан выпуск 1620 тон фарбаў, у тым ліку 615 тон муміі.

Цёртыя фарбы выпрацоўваюцца выключна лака-фарбавай арцеллю Сампрамкааперацыі «Перамога» ў Гомелі. Планам 1937 года намечан выпуск 200 тон (сурык, мумія, охра).

Як відаць, патрэбнасць БССР у земляных фарбах таксама не пакрываецца наяўнымі прадпрыемствамі.

Для поўнага задавальнення патрэб Беларусі ў гэтай прадукцыі неабходна рэканструяваць і спецыялізаваць лоеўскі завод «Краскоцвет».

У сучасны момант робяцца разведкі ў Мазырскім раёне, дзе знойдзены значныя запасы каляровых земляных фарб, якія дазваляюць намеціць іх вытворчасць у больш значнай колькасці, чым у Лоеве.

У трэцяй пяцігодцы мы абавязаны перайсці да вырабу гатовых фарбаў (цёртых) для разнастайнага іх тэхнічнага выкарыстоўвання.

У Беларусі ёсць усе спрыяючыя прадпасылкі для развіцця лака-фарбавай прамысловасці. Амаль усе сыравінныя прадукты, неабходныя для вытворчасці лакаў і цёртых каляровых фарбаў, ёсць у Беларусі ў больш ці менш значнай колькасці.

Аб'ём разгортвання вытворчасці лака-фарбавай прамысловасці павінен вызначацца прынцыпам установкі аб поўным пакрыцці патрэбы народнай гаспадаркі Беларусі да канца трэцяга пяцігоддзя як па лініі прамысловасці і сельскай гаспадаркі, так і ў прыватнасці абслугоўвання гарадскога будаўніцтва і культурна-бытавых патрэб нашага насельніцтва.

Вялікае значэнне набывае арганізацыя вытворчасці сажы, якая прымяняецца ў паліграфічнай прамысловасці, у жывапісі, у вытворчасці лака-фарбаў, пластычных мас і т. д. Вялікая колькасць сажы ўжываецца таксама ў гумавай, электратэхнічнай і іншых галінах прамысловасці. У план трэцяй пяцігодкі неабходна ўключыць арганізацыю гэтай вытворчасці на базе тарфянога газа або тарфяной смалы.

ВЫКАРЫСТОЎВАННЕ ДАЛАМІТА

Беларусь, як вядома, багата месцанараджэннямі даламіта, найбольш значныя запасы якога сканцэнтраваны ў паўночнай частцы рэспублікі.

У даны момант уся колькасць здабываемага даламіта перапрацоўваецца на вапну. Апрача таго Наркаммясцпромам складзена праектнае заданне савелітнага завода (тэрма-ізаляцыйных матэрыялаў).

Для максімальнага выкарыстання даламіта ён павінен у першую чаргу пайсці на выпрацоўку крэйды і вуглемагніевых салей, і толькі адыходы ад гэтай вытворчасці павінны служыць будаўнічай вапнай. Патрэбнасць у хімічнай крэйдзе з боку сістэмы Наркамзема (для барацьбы з зернешкоднікамі), лака-фарбавай, пластмасавай і іншых галін прамысловасці настолькі вырасла, што новабеліцкі завод «Чырвоны хімік» задавальвае попыт толькі на 30 проц.

Да пабудовы савелітнага цэха магутнасцю ў 3.000 тон у год на вапнавым заводзе Левай-Рубе патрэбна прыступіць неадкладна. Адначасова трэба прадугледзець у плане трэцяй пяцігодкі пабудову завода па вытворчасці хімічнай крэйды і магнезіта на базе нашых даламітаў.

* * *

Зусім наспела пытанне аб арганізацыі вытворчасці на базе мясцовай сыравіны — воцатнай кіслаты, фармаліна, камфары, спіртных растваральнікаў. Гэта тым больш неабходна, што попыт на гэтыя прадукты з кожным днём усё больш узрастае.

Наяўнасць у Беларусі высокасортнага шкіпідара дае напрыклад, магчымасць ставіць пытанне аб арганізацыі вытворчасці сінтэтычнай камфары для поўнага задаволення патрэбнасцей унутранага рынка СССР і для выхаду на знешні рынак.

З такім-жа поспехам на базе мясцовай сыравіны можа быць арганізавана вытворчасць лінолеума.

* * *

Патрэбнасць прадпрыемстваў у кіслародзе павялічваецца з кожным годам. Апрача аўтагеннай зваркі, кісларод з'яўляецца найбольш дзейсным сродкам інтэнсіфікацыі тэхналагічных працэсаў. Прамысловасць БССР патрабуе ў 1937 годзе да 130.000 кубаметраў кіслароду.

Да апошняга часу кісларод завозіўся з розных гарадоў Саюза. Транспартыроўка яго значна падаражае сабекошт. І зусім своечасова ставіць пытанне аб пабудове ў БССР кіслароднага завода.

Усё ўзрастаючы рост харчовай прамысловасці і выпрацоўкі хуткапсуючыхся прадуктаў сельскай гаспадаркі высоўвае пытанне аб вышукванні разнастайных спосабаў тэрмічнай апрацоўкі і захоўвання іх. Адным з такіх мерапрыемстваў з'яўляецца сухі лёд, у якім асабліва адчуваюць патрэбу рознічны гандаль, чыгуначны транспарт. Арыентыровачная патрэбнасць сухога ільду ў 1942 годзе складае да 2.500 тон.

Для вытворчасці сухога ільду можна скарыстаць адыходы вуглекіслаты на вапнавых заводах. Калі нават удасца практычна ўлавіць да 75 проц. адыходзячых газаў, можна будзе атрымаць да 14.723 тоны вуглекіслаты — колькасць, зусім дастатковая для арганізацыі вытворчасці сухога ільду, які задаволіць патрэбнасць рэспублікі.

* * *

У Беларусі ёсць усе магчымасці для развіцця картоннай прамысловасці. Амаль усе сыравыя рэсурсы, неабходныя для вытворчасці спецкартона, ў якім адчувае асаблівую патрэбу абутковая прамысловасць, у нас ёсць у даволі значных размерах. Асноўным відам сыравіны для яго вытворчасці служыць рызэё, катанін або другі кароткавалакністы матэрыял заводаў пярвічнай апрацоўкі ільну, кардная вытраска ільнопрадзільных фабрык, папяровыя і картонныя адыходы, а для шэрага картона — кастра ільнопрадзільных фабрык, подмець (адкіды швейнай і трыкатажнай прамысловасці) і макулатура.

Такую фабрыку магчыма будаваць у Віцебску. Другую картонную фабрыку трэба будаваць у Рэчыцы на базе адыходаў дубільна - экстрактнага завода (адубіна), якія забяспечаць поўфабрыкатам для вытворчасці 70 тон картону ў суткі.

Зусім зразумела, што такім праблемам хімізацыі народнай гаспадаркі, як пабудова прапойскага энергахімічнага камбіната і газіфікацыі Менска, распрацоўка якіх пачата ў другой пяцігодцы, трэба аддаць асаблівую ўвагу.

Зводка аб ходзе веснавой сяўбы па раёнах БССР

на 5 мая 1937 года (у проц. да плана)

№№ п-п.	НАЗВА РАЁНАЎ	Усяго пасеяна яравых	Усяго збожжавых	У іх: Пшаніцы яравой	Ячменю	Аўса	Ільну	Бульбы	З усяго пасев. збож. пасеяна радк. сеялкамі	Узарана веснавога ворыва (у га)
1.	Аршанскі	90,1	101,3	99,9	100,1	105,0	102,9	88,2	21,9	6680
2.	Грэскі	83,7	95,1	98,4	114,9	99,9	100,1	82,7	50,7	790
3.	Ч.-Слабодскі	78,1	93,7	123,2	97,1	98,8	97,5	78,3	42,1	750
4.	Магілеўскі	77,9	93,8	101,7	98,5	97,5	98,7	66,9	40,7	8898
5.	Бабруйскі	76,7	80,1	100,5	93,9	92,4	89,1	87,3	40,8	7351
6.	Сенненскі	74,6	90,1	94,2	96,2	87,7	101,9	57,5	21,6	6553
7.	Тураўскі	72,7	75,0	103,9	102,9	97,0	90,9	72,6	45,2	850
8.	Камарынскі	72,4	72,0	105,2	117,8	105,6	100,0	87,5	54,6	7210
9.	Горацкі	71,8	90,1	96,9	94,8	86,5	96,7	32,8	28,4	9397
10.	Брагінскі	71,7	85,2	105,6	111,9	104,5	85,2	67,9	35,6	7495
11.	Уздзенскі	71,4	88,7	104,8	99,8	96,2	88,6	44,5	24,0	419
12.	Круглянскі	71,2	87,3	91,6	87,9	92,2	103,4	41,3	14,0	8887
13.	Дрыбінскі	70,5	86,2	95,6	95,0	87,6	93,3	50,5	14,2	14375
14.	Кіраўскі	68,4	81,1	100,5	103,6	87,2	68,9	66,8	19,8	9582
15.	Чырвонапольскі	68,4	70,9	86,4	99,5	88,2	90,4	77,9	8,2	8220
16.	Шклоўскі	67,7	83,3	86,4	84,0	86,3	100,3	29,1	32,3	17387
17.	Добрушскі	67,3	71,9	101,9	101,4	96,3	93,5	71,6	41,9	3112
18.	Лоеўскі	67,3	60,6	110,3	109,6	101,5	100,9	85,4	24,1	9829
19.	Чашніцкі	66,4	85,9	97,9	82,9	84,0	99,9	27,5	10,5	8175
20.	Рагачоўскі	66,2	76,3	91,0	102,4	92,3	88,0	66,5	64,8	5370
21.	Хойніцкі	66,9	76,8	98,2	101,6	90,3	89,5	65,8	52,1	9550
22.	Быхаўскі	65,6	78,2	96,5	95,4	82,6	72,7	66,4	24,4	11916
23.	Смілавіцкі	65,2	64,1	94,0	95,9	88,6	83,8	48,2	46,9	4414
24.	Віцебскі	65,1	95,3	103,4	99,7	91,7	87,5	28,0	21,2	5922
25.	Талачынскі	64,9	88,8	92,2	92,7	88,5	100,8	21,2	66,6	7666
26.	Капыльскі	64,7	93,7	97,6	102,2	97,4	81,4	35,1	60,2	3613
27.	Мсціслаўскі	64,5	81,0	92,6	92,3	84,4	98,4	36,0	15,6	22646
28.	Жыткавіцкі	64,3	60,4	105,3	85,4	96,5	90,9	80,3	26,5	3084
29.	Дамапавіцкі	63,2	64,9	95,7	93,3	98,5	97,8	71,0	24,2	9261
30.	Бягомльскі	63,0	80,5	100,6	93,4	89,0	97,8	26,4	7,5	4874
31.	Слуцкі	62,9	83,0	101,2	86,9	93,6	70,3	56,0	35,2	10281
32.	Журавіцкі	62,5	78,9	100,3	108,4	80,3	88,6	52,4	25,3	13920
33.	Жлобінскі	61,8	67,9	88,9	98,0	79,4	78,7	66,7	28,0	8774
34.	Крычаўскі	61,5	76,9	88,9	102,7	84,4	92,6	50,4	39,9	3251
35.	Капаткевіцкі	61,4	57,6	102,1	104,0	95,8	93,3	73,2	32,4	1160
36.	Бялыніцкі	61,2	78,0	95,2	91,4	76,9	91,3	32,2	22,2	6170
37.	Менскі	60,9	82,6	81,9	85,7	92,7	89,9	53,7	41,0	3774
38.	Касцюковіцкі	60,6	72,3	104,0	103,8	92,9	99,4	50,6	15,4	8142
39.	Ст.-Дарожскі	60,2	70,0	101,2	85,0	87,8	76,7	54,0	35,9	7882
40.	Чавускі	60,1	71,0	91,9	94,3	79,5	88,4	41,9	23,7	11361
41.	Б.-Кашалеўскі	59,9	75,0	92,3	98,2	91,4	88,1	47,6	47,7	4847
42.	Асіповіцкі	59,9	74,7	104,4	93,6	67,6	76,1	40,3	6,2	5003
43.	Веткаўскі	58,9	78,4	99,7	101,7	95,7	92,4	41,6	29,7	2400
44.	Дубровенскі	58,9	77,4	88,4	77,4	74,8	97,8	14,7	11,5	13289
45.	Петрыкаўскі	58,9	52,5	99,6	105,1	92,8	96,2	77,6	20,1	2475
46.	Клічаўскі	58,8	76,2	105,8	101,9	74,2	63,5	54,6	14,5	4444
47.	Старобінскі	58,7	77,0	96,6	85,3	91,6	90,4	45,0	39,1	14851
48.	Суражскі	58,3	74,1	77,3	79,2	65,1	77,8	23,6	3,8	7967
49.	Ушацкі	57,7	82,7	101,6	70,3	77,6	89,9	7,9	27,1	6402
50.	Лепельскі	57,7	77,1	90,9	58,7	81,0	100,1	26,0	7,5	8248
51.	Мозырскі	57,1	61,6	99,5	110,3	99,4	86,1	63,3	23,6	11468
52.	Рэчыцкі	56,6	88,6	95,8	99,7	88,2	67,2	52,4	25,9	8633
53.	Плешчаніцкі	56,4	79,1	101,2	86,1	82,4	82,3	24,5	8,7	4107
54.	Гомельскі	56,3	65,4	105,7	79,7	80,1	96,4	43,8	59,8	2299
55.	Парыцкі	56,2	64,4	94,7	89,7	83,9	63,7	54,4	24,8	5686
56.	Прапойскі	56,1	60,4	100,0	93,4	73,9	96,1	64,1	19,9	5700
57.	Хоцімскі	56,0	70,8	90,7	103,9	82,5	95,8	31,8	27,7	3943
58.	Бярэзінскі	55,8	87,3	102,1	92,9	70,9	78,1	48,6	19,6	10912
59.	Кармянскі	55,6	68,7	89,9	96,5	79,5	81,8	41,4	15,8	8464
60.	Церахаўскі	55,2	65,7	98,9	103,9	93,3	80,8	44,2	17,6	6389
61.	Ветрынскі	55,1	77,1	89,2	85,9	72,4	83,5	4,9	27,3	8294
62.	Халопеніцкі	55,0	73,3	100,0	77,8	74,0	77,3	28,4	15,2	9813
63.	Барысаўскі	54,7	72,9	103,7	91,6	68,7	60,4	37,1	35,2	7352
64.	Глускі	54,6	68,6	104,3	90,9	82,3	60,7	42,9	27,7	7040
65.	Чэрвеньскі	54,0	72,0	91,8	95,6	75,2	81,6	40,1	4,1	6106
66.	Бешанковіцкі	53,9	76,1	97,6	75,8	70,5	76,3	5,8	11,7	10083
67.	Любаньскі	53,7	75,3	97,4	85,7	91,8	74,3	53,1	30,8	4528
68.	Дрысенскі	53,1	72,0	99,7	71,2	78,0	76,2	4,4	27,8	5790
69.	Полацкі	53,0	76,8	76,3	85,4	66,4	67,8	23,3	16,7	7441
70.	Нараўлянскі	51,9	49,7	113,2	99,3	96,2	83,0	66,0	22,5	7668
71.	Чачэрскі	51,7	68,0	102,8	106,1	92,3	94,0	30,7	39,4	5132
72.	Пухавіцкі	51,5	75,4	88,7	82,0	82,9	76,0	30,5	26,8	3924
73.	Лельчыцкі	50,7	38,3	102,9	99,3	99,7	101,7	90,3	22,2	5245
74.	Багушэўскі	50,5	68,4	86,5	76,2	59,4	85,1	16,3	16,5	9338
75.	Клімавіцкі	50,1	71,2	91,0	103,6	80,2	92,4	22,9	25,5	9027
76.	Заслаўскі	50,0	73,3	98,0	79,1	66,7	76,3	16,3	12,4	3078
77.	Крупскі	49,5	69,1	123,8	84,3	62,6	69,2	18,1	24,4	7564
78.	Чэрыкаўскі	49,3	57,4	87,5	96,1	72,9	87,7	41,9	14,2	5745
79.	Ельскі	48,2	45,3	100,0	92,6	94,7	79,0	62,2	14,0	6864
80.	Мехаўскі	47,9	64,1	85,1	57,1	53,2	77,2	11,4	11,7	8276
81.	Свяцілавіцкі	46,7	57,5	99,8	91,9	84,0	86,0	35,0	7,3	3505
82.	Уваравіцкі	45,8	64,6	97,4	107,8	71,0	47,5	28,8	42,6	5606
83.	Смалявіцкі	45,7	65,5	83,3	91,3	64,0	62,0	17,5	34,5	6288
84.	Лёзнянскі	45,6	54,0	66,0	57,1	49,5	76,8	11,2	15,0	9106
85.	Дзержынскі	44,8	61,0	72,2	67,8	64,4	54,1	19,5	12,5	7129
86.	Асвейскі	44,0	57,6	68,0	59,5	56,1	58,5	16,3	12,2	3366
87.	Гарадоцкі	43,2	56,5	82,7	58,9	51,7	58,9	12,6	30,5	6400
88.	Расонскі	39,8	58,1	76,4	54,9	57,2	49,6	11,8	7,0	11449
89.	Лагойскі	36,3	52,6	69,7	71,1	42,2	62,4	9,8	20,6	4513
90.	Сіроцінскі	34,1	43,2	63,1	50,7	33,6	59,0	7,5	8,6	6402
	Апрача гэтага соўгасы НКС	67,3	91,6	91,6	95,3	100,8	—	25,6	—	3628
	Разам па БССР	59,6	73,6	93,8	89,9	80,9	83,8	44,8	27,4	645950
	Было на 30/IV	49,6	65,3	87,8	81,3	69,9	70,4	29,9	23,6	607728

Учотна-статыстычны аддзел Наркамзема БССР.

У калгасе «Рухавік рэволюцыі», Камарынскага раёна, адкрываюцца новая дзіцячая пляцоўка і яслі. НА ЗДЫМКУ: запіс дзяцей у яслі. Фото Цалуйка (БСФ).

НЯМА ТРЫВОГІ ЗА БУДУЧЫ ЎРАДЖАЙ

Кожны з кіруючых работнікаў соўгаса імя Сталіна, Дзержынскага раёна, мае сваю асабістую думку наконт тэрміна скапчэння сяўбы. Дырэктар соўгаса т. Жук абяцае скончыць сяўбу 20 мая, аграном т. Рыгаль сцвярджае, што з сяўбой соўгас справіцца не раней 25 мая, а загадчыкі ўчасткаў т.т. Татур і Анісовіч аб гэтым наогул не думаюць. Доўгі час кіраўніцтва соўгаса імкнулася апраўдаць сваю бяздзейнасць спасыланнямі на дрэннае надвор'е.

Як-жа абстаіць справа сёння? На 5 мая з 800 гектараў яравога кліна засеяна толькі 82 га. Лічбы гавораць самі за сябе. Не лепш становішча з якасцю. Сяўба праводзіцца раскідным пасевам. Радковыя сеялкі не працуюць. На ўчастку № 2 сеялка нават не адрэгулявана. За апошнія дні меліся два выпадкі паломак у трактарах, якія на дзень вышлі са строю. Было некалькі прастояў трактароў з-за непадвозкі гаручага.

Дзе прычына адставання соўгаса?

Загадчык цэнтральнага ўчастка т. Татур сам прызнае, што ў рабоце соўгаса існуе поўны самацёк.

Палітычна-масавая работа сярод рабочых не разгорнута. Партыйная арганізацыя і палітаддзел соўгаса самаўхіліліся ад гэтай справы. Што датычыць старшыні рабачкома т. Галаўнёва, дык апошні нават не можа назваць па прозвішчы рабочых-ударнікаў. Ёсць тут рабочыя, якія сістэматычна перавыконваюць нормы, але з імі ніхто не займаецца.

Дрэнна пастаўлен падлік выпрацоўкі, рабочыя не ведаюць, колькі складае іх заработак за мінулы дзень. Ёсць выпадкі няправільнага падліку работы. Не наладжана абслугоўванне рабочых харчаваннем.

Кіраўніцтва соўгаса не зрабіла належных вывадаў з папярэджанняў ЦК КП(б)Б адстаючым раёнам і соўгасам. Партарганізацыя і палітаддзел не зразумелі ўсёй адказнасці, якую яны нясуць за поспех веснавой сяўбы, за лёс будучага ўраджаю.

ВЛАД. КУДРАЕЎ.

ЧАМУ НЕХАПАЕ РАБОЧАЙ СІЛЫ

Калгас «Чырвоны барэц», Нехлюдаўскага сельсовета, — адзін з адстаючых калгасаў Талачынскага раёна. Вельмі марудна калгас праводзіць веснавую пасеўную кампанію.

Прычын слабых тэмпаў сяўбы многа. Адна з іх—мала рабочай сілы. З гэтым згодзіцца і старшыня калгаса т. Федзюк.

Чаму ў калгасе нехапае рабочай сілы? Справа ў тым, што на работу выходзяць толькі мужчыны. Жанчыны амаль не выходзяць. І зусім не таму, што не жадаюць. 20 калгасніц не маюць на каго пакідаць дома сваіх малых дзяцей.

Ужо даўно трэба было адкрыць яслі. Агульны сход калгаснікаў у свой час вынес пастанову: камандыраваць калгасніцу т. Скроб на курсы загадчыкаў ясляў. Але, відаць, праўленцы яшчэ не разумеюць, што рашэнне калгаснага схода для іх закон. Праўленне не паклапацілася паслаць тав. Скроб на курсы, яе нават не забяспечылі прадуктамі харчавання, і яна асталася дома. Яслі і па гэты час не адкрыты. Па пытанню ясляў выступала насценгазета, але ніякага рэагавання няма.

Усе гэтыя факты добра вядомы старшыні сельсовета т. Казлоўскаму, ведаюць і ў раёне, але меры не прымаюцца.

НЕХЛЮДАЎСКІ.

ТРАКТАРНЫЯ СЕЯЛКІ ПРАСТОЙВАЮЦЬ

У калгас «Новае жыццё», Рудзенская МТС прыслала 2 трактарныя сеялкі. Сеялкі аказаліся няспраўнымі — паламаны кранштэйны, іх ніяк не адрэгуляваць, каб высеяць норму. Калгас звоніць у МТС, просіць дапамогі. Прыязджае механік. Два дні ён «рамантуе», а сеялка па-ранейшаму астаецца няспраўнай.

МТС на змену механіку высылае агранома тав. Зотава. Апошні пакруціўся каля сеялак і заявіў: «Гэта, братцы, не мая спецыяльнасць, нічога вам дапамагчы не магу».

Так у калгасе была сарвана радковая сяўба. Такіх фактаў можна прывесці многа.

Больш чым марудна Рудзенская МТС вядзе радковую сяўбу. Пасля гэтага не дзіва, што Смілавіцкі раён, які план сяўбы яравых выканаў на 54,1 проц., радковымі сеялкамі пасеяў толькі 23 проц.

А. ГАРБАШЫН.

ЧАМУ ВУЧНІ НЕ НАВЕДВАЮЦЬ ШКОЛЫ

У многіх школах Журавіцкага раёна заўважаецца значны адсеў вучняў. Ёсць нямала настаўнікаў, якія прытрымліваюцца шкоднай думкі, нібыта адсеў — нармальнае з'явішча для вясковых школ: «моў, пачаліся веснавыя работы, частка дзяцей пагнала на поле скот, дзеці аднаасобнікаў адрываюцца бацькамі ад школы для дапамогі па гаспадарцы».

Па сутнасці-ж справа абстаіць не так. У тым, што шмат дзяцей астаецца па-за школай, менш усяго вінавата вясна.

У мала-зімніцкай пачатковай школе з 93 вучняў пакінула школу каля 20. Большасць іх з суседняй вёскі Смалюга, якая знаходзіцца за 2 кілометры ад школы. У ліку пакінуўшых школу двое дзяцей калгасніка Фёдара Бухарава, двое дзяцей Аляксея Каўганава, хлопчык аднаасобніка Якава Дзікалава. Яны не заняты ніякімі палявымі і другімі работамі, а тым не менш школу не наведваюць.

Старшыні прылягаючых да школы калгасаў «Пролетарская моц»—т. Каўганаў і «Чырвоны пуцілавец»—тав. Зайцаў лічаць, што школа іх не датычыць, і ім усёроўна — ахоплены дзеці калгаснікаў школай або не. Таксама мала цікавіцца гэтым і старшыня Зімніцкага сельсовета тав. Зінькоў. «Што тут зробіш, — кажа ён, — не толькі мала-зімніцкая школа мае значны адсеў. Нямала дзяцей пакінула і зімніцкую няпоўную сярэднюю школу. А тут сяўба, шмат работы, няма калі гэтым займацца. Я казаў настаўнікам, хай складаюць акты на бацькоў, не выконваючых закона аб усеагульным навучанні; і прадстаўляюць мне, будзем штрафаваць...»

З недапушчальным раўнадушшам адносяцца да гэтай справы і самі настаўнікі. Замест таго, каб усебакова высветліць прычыны ненаведвання школы, мабілізаваць на барацьбу з гэтым з'явішчам увагу калгаснікаў і, калі трэба, паставіць пытанне аб матэрыяльнай дапамозе асобным вучням, настаўнікі мала-зімніцкай школы Мініна, Беразнякоў і Еўстратаў абмежаваліся кароткімі гутаркамі з бацькамі. Ад гэтых гутарак становішча не палепшылася. Вучні астаюцца за сценамі школы.

У рэкцянскай няпоўнай сярэдняй школе таксама даволі вялікая колькасць вучняў з самай зімы не наведвае занятк. Дырэктар школы Цыбульскі канстатуе гэты факт, але не можа нічога сказаць, што зрабіў настаўніцкі калектыў, каб звярнуць дзяцей у школу.

Такія-ж сігналы атрымлівае раённы аддзел нарасветы з многіх другіх школ раёна.

Ні ў якім разе нельга расцэньваць адсеў вучняў, як звычайнае з'явішча ў вясковых школах у сувязі з пачаткам вясенніх работ. Прычыны хаваюцца куды глыбей.

Яшчэ зусім нядаўна ў некаторых школах раёна арудвалі ў якасці настаўнікаў нацдэмы і трацкісцкія паследышы, якія свядома накіроўвалі работу школ на развал. Карэнні іх дзейнасці яшчэ далёка не ліквідаваны. Настаўніцкія кадры багаты непадрыхтаванымі і палітычна непісьменнымі людзьмі. Больш трэцяй часткі настаўнікаў атэстацыйнай камісіяй прызнаны непрыгоднымі для педагагічнай работы.

Амаль ва ўсіх школах выхаваўчая работа з вучнямі не наладжана, вучнёўскія арганізацыі або не існуюць зусім, або лічацца толькі на паперы. Вельмі пашыраны розныя склокі і плёткі сярод саміх-жа настаўнікаў, кампраметуючыя іх. Звычайна настаўнікі адарваны ад жыцця калгасаў, нават з дзецьмі гутараць толькі тады, калі тыя сядзяць на ўроках. Як жывуць дзеці дома, чым займаюцца прышоўшы са школы, чым запоўнен іх вольны час — гэтыя пытанні астаюцца па-за ўвагай настаўнікаў.

Знаходзячыся без пастаяннага нагляду школы, дзеці нярэдка пападаюць пад уплыў чуждага і іншы раз яўна варожага асяроддзя. У нова-крымскай пачатковай школе дзве дзяўчынкі-трэцякласніцы прысутнічалі на сектанцкім зборы і адтуль прынеслі з сабой антысовецкае пісьмо, якое распаўсюджвалася сектантамі. Такога-ж зместу пісьмо перапісвалі некалькі дзяцей у рыскоўскай няпоўнай сярэдняй школе на ўроку гісторыі, якую выкладае дырэктар школы Толмач. Нават пад бокам райана і райкома комсамола ў журавіцкай сярэдняй школе адзін час былі распаўсюджаны контррэволюцыйныя частушкі сярод вучняў.

Скарыстоўваючы палітычную слепату многіх настаўнікаў і бяздзейнасць комсамольскіх арганізацый, рэшткі класава-варожых элементаў на вёсцы імкнуцца пашырыць свой уплыў на дзяцей. Аб гэтым нельга забываць, гаворачы аб адсеве вучняў са школ.

Там, дзе школа не стала родным домам для вучняў, дзе вучань не акружан пастаяннай увагай, дзе з вучнямі не арганізавана ніякай масавай цікавай работы, там дзеці самі спакойна адносяцца да адрыву іх ад школ. Гэтага не бачаць загадчыкі і дырэктары школ, не бачыць і загадчык райана тав. Жукоўскі.

Характэрна, што журавіцкія раённыя арганізацыі, ведаючы пра адсеў вучняў са школ, абмяжоўваюцца фіксацыяй фактаў. Груба парушаюцца пастановы партыі і ўрада аб усеагульным навучанні, шмат дзяцей адрываецца ад школ, а работнікі райана і райкома комсамола займаюцца разважаннямі: «Нічога не зробіш — вясна, палявыя работы».

Прыведзеныя факты — трывожны сігнал са школ Журавіцкага раёна. Наркомасветы БССР трэба неадкладна зацікавіцца гэтым становішчам. Ніводнага вучня не павінна астацца па-за школай!

Т. ХАТКЕВІЧ.

НІЯКАЙ УВАГІ

(Пісьмо культасветработніка)

Лёзнянскае райана праяўляе паўнейшую безадказнасць да выканання рашэння бюро ЦК КП(б)Б аб культасветрабоце ў вёсцы. На працягу 1936—37 гг. не было склікана ні адной нарады ні канферэнцыі па культасветнай рабоце. І наогул нічога не робіцца. У апараце райана і па сёнешні дзень няма палітінспектара, і культасветработа астаецца без усякага кіраўніцтва.

Дрэнна абстаіць справа ў раёне з будаўніцтвам і прыстасаваннем памяшканняў для культасветустаноў. У Веляшкоўскім, Бабінаўскім і інш. сельсоветах ёсць памяшканні, якія патрабуюць рамонту і абсталявання, але Лёзнянскі РВК не лічыць неабходным адпускаць сродкі для рамонту і абсталявання гэтых памяшканняў, дзе змаглі-б культурна адпачываць калгаснікі.

Апрача гэтага, трэба паставіць пытанне аб матэрыяльнай частцы вясковых культустаноў. Сродкі, якімі распалагае хата-чытальня, ніяк не даюць магчымасці мець больш-менш добрую бібліятэку, радыё, патэфон. Нарэшце: чаму не выканан 7 пункт пастановы бюро ЦК КП(б)Б аб паляпшэнні матэрыяльных умоў культасветработнікаў?

КРОШЧАНКА.

А. НАПОРКА

АБ ГНІЛОЙ ТЭОРЫІ „ЗАТУХАННЯ КЛАСАВАЙ БАРАЦЬБЫ“

«Неабходна разбіць і адкінуць прэч гнілую тэорыю аб тым, што з кожным нашым прасоўваннем наперад класавая барацьба ў нас павінна быццам-бы ўсё больш і больш затухаць, што па меры нашых поспехаў класавы вораг становіцца быццам-бы ўсё больш і больш ручным.

Гэта — не толькі гнілая тэорыя, але і небяспечная тэорыя, бо яна ўсыпляе нашых людзей, заводзіць іх у пастку, а класаваму ворагу дае магчымасць аправіцца для барацьбы з совецкай уладай» (І. Сталін, прамова на Пленуме ЦК ВКП(б) 3 сакавіка 1937 г.).

Уся гісторыя барацьбы за сацыялізм пацвярджае марксісцка-ленінскую тэорыю класавай барацьбы. Марксізм-ленінізм вучыць, што заваяваннем дыктатуры пролетарыята класавая барацьба не канчаецца, а прымае толькі новыя і яшчэ больш разлютаваныя формы. Знішчэнне класаў шляхам разлютаванай класавай барацьбы пралетарыята, — вось формула марксізма-ленінізма. Марксізм-ленінізм выходзіць з таго, «што паміж капіталістамі горада і вёскі, з аднаго боку, і паміж рабочым класам, з другога боку, існуе непрымірымая процілегласць інтарэсаў. На гэтым іменна і грунтуецца марксісцкая тэорыя класавай барацьбы» (І. Сталін, «Пытанні ленінізма», выд. X, стар. 252). Практыка цалкам пацвярджае гэта. Барацьба сацыялізма супроць капіталістычных класаў ішла па прынцыпу «хто-каго», хто каго пераможа. Паколькі гутарка ідзе аб вёсцы, барацьба ішла супроць кулакоў, за выкарчоўванне каранняў капіталізма, за перавод дробнатаварных вытворнікаў на сацыялістычныя рэйкі, на рэйкі калектывізацыі. Між тым гэтыя асноўныя палажэнні марксісцка-ленінскай тэорыі класавай барацьбы пазабыты многімі нашымі кіраўнікамі гаспадарчых і партыйных арганізацый. Палітычная бестурботнасць, забыццё таго, што па меры нашых поспехаў азлоблены класавы вораг, бачачы сваю пагібель, хапаецца, як утапаючы, за саломінку, за кожную малейшую магчымасць, каб нашкодзіць, напакасціць нам, прывялі к таму, што трацкісцкія японагерманскія агенты маглі так доўга беспакарана шкодзіць.

Аўтарам тэорыі «затухання класавай барацьбы» і мірнага «ўрастання кулака ў сацыялізм» з'яўляецца лідэр правага ўхілу, кулацкі ідэолаг Бухарын, які перайшоў цалкам на службу фашызма. Ён сцвярджаў, што цэлыя кулацкія гнёзды і нават цэлыя канцэсійныя прадпрыемствы будуць мірна ўрастаць у сацыялізм. Гэта бухарынская контррэволюцыйная тэорыя прапагандыравалася бухарынскай «школкай» — Астровым, Слепковым, Марэцкім і іншымі правымі адшчапенцамі. Гэта рэстаўратарская тэорыя афармілася ў канцы аднаўленчага перыяда, калі партыя павяла асабліва рашучае наступленне на капіталістычныя элементы. Гэта тэорыя была заклікана абяззброіць партыю ў барацьбе супроць капіталістычных элементаў, у барацьбе супроць апошняга капіталістычнага класа — кулацтва і, наадварот, — узброіць ворагаў у іх барацьбе супроць пролетарскай дыктатуры. Бухарынская тэорыя мірнага «ўрастання кулака ў сацыялізм» з'явілася ні чым іншым, як перапрацоўкай на новы лад здрадніцкай каўцкіянскай тэорыі мірнага «ўрастання капіталізма ў сацыялізм», ахарактарызаванай Энгельсам як «ўрастанне капіталістычнага свінства ў сацыялізм».

Партыя разграміла гэту контррэволюцыйную бухарынскую тэорыю. Таварыш Сталін у сваёй прамове на красавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б) у 1929 годзе паказаў кулацкую сутнасць гэтай тэорыі і асабліва падкрэсліў, што «...мы абавязаны яе раскалаціць як тэорыю няправільную і шкодную...» («Пытанні ленінізма», X выд, стар. 255). Тым не менш гэта тэорыя мае некаторае хаджэнне да гэтага часу. Яе прапаведуюць нявыкрытыя ворагі, прабуючыя злавіць на вудачку людзей, бестурботных у адносінах свайго палітычнага развіцця, бестурботных у адносінах ленінізма. Некаторыя кіраўнікі гаспадарчых і партыйных арганізацый папаліся ў сеці гэтай гнілой тэорыі. Лічачы, відавочна, што з ліквідацыяй эксплоататарскіх класаў мы знішчылі ўсіх ворагаў, некаторыя кіраўнікі гаспадарчых і партыйных арганізацый робяць зусім няправільныя вывады з факта ліквідацыі паразітычных класаў, памылкова лічачы, што ў нас быццам не асталася ніякіх варожых элементаў, што ўсіх ворагаў мы «перавучылі», яны сталі мірнымі, ручнымі, і класавая барацьба спынілася. Гэта найглыбейшае заблуджэнне, найнебяспечнейшае заблуджэнне. Небяспека яго састаіць у тым, што людзі, заражоныя палітычнай слепатой, не бачаць сапраўдных ворагаў народу, гэтых ваўкоў у авечай шкуры, прымаюць іх за прыхільнікаў сацыялізма, за мірных, пакорных авечак.

Той-сёй прабуе спасылацца на тое, што ворагаў у нас мала, а нас, совецкіх патрыётаў, мільёны, — так ці варта прымаць пад увагу сілы ворагаў і «дарэмна ламаць коп'і»? Такія разважанні здольны толькі раззброіць нас у адносінах рэволюцыйнай пільнасці і зоркасці. Гэта наруку толькі ворагам партыі, ворагам народу. Вядома, што таварыш Сталін у свой час, у барацьбе з правымі, асабліва ўказваў, што нельга ўтоесамляць рост супраціўлення варожых нам класаў з іх удзельнай вагой, а значыцца — з іх колькасцю. Класавыя ворагі губляюць адну пазіцыю за другой, удзельная вага ворагаў становіцца ўсё менш і менш, іменна пагэтаму яны будуць пераходзіць і пераходзяць да астрэйшых форм супраціўлення, хапаючыся за апошнія сродкі абрачоных. Зусім ясна, што і колькасна нешматлікія ворагі могуць прынесці вельмі многа шкоды. На апошнім Пленуме ЦК ВКП(б) таварыш Сталін паказаў, што для таго, каб пабудаваць буйнае прадпрыемства, патрабуюцца сілы дзесяткаў тысяч чалавек, а для таго, каб узарваць гэта прадпрыемства, трэба ўсяго некалькі чалавек.

Нельга ні на мінуту ўпускаць з-пад увагі таго істотнага моманту, што совецкая ўлада перамагла на адной шостай частцы зямнага шара, што мы маем капіталістычнае акружэнне. А «капіталістычнае акружэнне — гэта не пустая фраза, гэта вельмі рэальнае і непрыемнае з'явішча» (І. Сталін). Вядома, што варожыя нам класы аказвалі і рэшткі іх аказваюць разлютаванае супраціўленне наступленню сацыялізма, атрымліваючы прамую падтрымку з боку нашых ворагаў з-за граніцы. Іменна на гэта ўказваў таварыш Сталін у сваім дакладзе на Пленуме ЦК ВКП(б) 3 сакавіка. «Трэба мець на ўвазе, што рэшткі разбітых класаў у СССР не адзінокі. Яны маюць прамое падтрыманне з боку нашых ворагаў за межамі СССР. Памылкова было-б думаць, што сфера класавай барацьбы аграмічана межамі СССР. Калі адзін канец класавай барацьбы мае сваё дзеянне ў рамках СССР, то другі яе канец працягваецца ў межы акружаючых нас буржуазных дзяржаў. Аб гэтым не могуць не ведаць рэшткі разбітых класаў. І іменна таму, што яны аб гэтым ведаюць, яны будуць і надалей прадаўжаць свае роспачныя вылазкі.

Так вучыць нас гісторыя. Так вучыць нас ленінізм».

Рабочы клас і працоўныя нашай краіны адчулі гэта на сваім амаль дваццацігадовым вопыце. Буржуазія не з распрасцёртымі рукамі сустрэла пролетарскую рэволюцыю, а адказала на яе перамогу арганізацыяй сабатажа, сабатажа чыноўнікаў ва ўстановах, сабатажа прамысловых агентаў на прадпрыемствах. Але калі нашы ворагі ўбачылі, што сабатаж не ўдаецца, яны перайшлі да змоў, да паўстанняў, арганізавалі грамадзянскую вайну, спрабуючы разам з арміямі замежных інтэрвентаў узяць нас сілай. І нават пераможнае скапчэнне грамадзянскай вайны не спыніла супраціўленняў буржуазіі. З увядзеннем нэпа ў вядомых межах дапускаліся капіталісты. Гэта была барацьба па прынцыпу «хто-каго», барацьба не на жыццё, а на смерць. У пачатку нэпа нашы ворагі разлічвалі на перараджэнне совецкай улады. Радам хітрых манеўраў яны спрабавалі разлагаць нашы органы: хабарніцтвам і подкупамі, ускладалі надзеі на «мірную эвалюцыю» совецкай улады да капіталізма, у чым ім дапамагалі правыя і трацкісты, адмаўляўшыя магчымасць пабудавання ў СССР сацыялізма, разглядаўшыя нашу гаспадарку, як непарыўную частку сусветнай, г. зн. капіталістычнай гаспадаркі. Не вышла гэта. Капіталістычныя элементы, дзякуючы росту сацыялізма, выцясняліся з займаемых імі пазіцый. Пасля гэтага ворагі перайшлі да новых метадаў барацьбы шляхам аб'яднання і цэнтралізацыі ўсіх агентаў капітала для шкодніцкай работы. Шкоднікі звязаліся з замежнымі дзяржавамі і па іх указаннях і дырэктывах ранейшых гаспадароў, збяжаўшых за граніцу, вялі падрыўную работу. Гэта было ўскрыта на так званым шахцінскім працэсе ў 1928 годзе, які выявіў разгалінаваныя шкодніцкія арганізацыі буржуазных спецыялістаў.

Арганізаваны кулацтвам у радзе раёнаў сабатаж хлебазагатовак у 1928—1929 гг., працэс промпартыі ў 1930 годзе, працэс меншавікоў у 1931 годзе ўскрылі актыўнае супраціўленне варожых нам сіл, у прыватнасці — іх цесную сувязь з міжнародным капіталам. Усе гэтыя вострыя формы супраціўлення мы мелі як адказ ворагаў на растучае ўмацаванне гаспадарчай і палітычнай магутнасці дыктатуры пролетарыята. Нашы велізарнейшыя поспехі, дасягнутыя ў рэзультаце ажыццяўлення сталінскіх пяцігодак, ліквідацыя эксплоататарскіх класаў, ні ў якім разе не прывялі да прымірэння ворагаў. Суд над трацкісцкімі японагерманскімі агентамі паказаў, што трацкісты, як і правыя ворагі народу, перайшоўшыя на службу Гестапо і японскай разведкі, праводзілі самае подлае шкодніцтва на нашых прадпрыемствах. Усё гэта даказвае, што сацыялістычнае будаўніцтва праходзіла і праходзіць ва ўмовах разлютаванай класавай барацьбы. Азлобленыя асколкі варожых класаў яшчэ ёсць у совецкай краіне, яны зараз надзяваюць лічыну рабочага або совецкага служачага, пранікаюць нават у партыю, спрабуюць улезці ў давер'е, каб пры ўсякім зручным выпадку шкодзіць нам.

Асколкі разбітых эксплоататарскіх класаў не маюць сацыяльнай апоры ў краіне, бо самі эксплоататарскія класы ў СССР ліквідаваны, адменена прыватная ўласнасць на прылады і сродкі вытворчасці, знішчана назаўсёды эксплоатацыя чалавека чалавекам, у вёсцы канчаткова перамог калгасны лад. У нашай краіне няма больш глебы для антысовецкіх партый і варожых народу палітычных плыняў. Комуністычная партыя, якая з'яўляецца кіруючым ядром усіх арганізацый працоўных, ёсць адзіна прызнаны кіраўнік совецкага народу. Але гэта не значыць, што ворагі сацыялізма прымірыліся з намі. Гэта відаць, у прыватнасці, на варожых дзеяннях трацкістаў і правых. Трацкісты і іх правыя саюзнікі ўжо даўно перасталі быць палітычнай плынню ў рабочым класе і ператварыліся ў банду шпіёнаў, шкоднікаў і дыверсантаў, працуючых па заданнях германскага фашызма і японскай разведкі. Але вядома, што капіталістычныя краіны адзін к аднаму пасылаюць шпіёнаў і дыверсантаў, тым больш у два-тры разы больш пасылаюць яны іх да нас, у першую сацыялістычную дзяржаву. Аб гэтым з асаблівай сілай папярэджваў партыю і ўсю краіну таварыш Сталін на апошнім Пленуме ЦК ВКП(б): «Помніць і ніколі не забываць, што пакуль ёсць капіталістычнае акружэнне, — будуць і шкоднікі, дыверсанты, шпіёны, тэрарысты, засылаемыя ў тылы Совецкага Саюза разведчымі органамі замежных дзяржаў, помніць аб гэтым і весці барацьбу з тымі таварышамі, якія недаацэньваюць значэння факта капіталістычнага акружэння, якія недаацэньваюць сілы і значэння шкодніцтва».

Рашыць важнейшую задачу ў ліквідацыі недахопаў нашай работы, у выкараненні ўсякай магчымасці шкодніцтва — гэта значыць перш за ўсё: авалодаць большэвізмам, ліквідаваць уласную палітычную бестурботнасць, разбіць гнілую, небяспечную тэорыю затухання класавай барацьбы, узняўшы пільнасць партыйных і непартыйных большэвікоў, пільнасць мільёнаў грамадзян нашай краіны.

НОРАВЫ ПЕТРЫКАЎСКІХ ЛЕКАРАЎ

Сапраўдны совецкі ўрач—гэта чалавек высокай культуры і этычнасці. Ён увагай і адзыўлівасцю да людзей, глыбокім веданнем сваёй справы і бездакорнымі асабістымі паводзінамі заваёўвае ў насельніцтва давер'е і павагу да сябе.

Урач-гінеколаг Ганчар Андрэй Сцяпанавіч доўгі час славіўся ў Петрыкаўскім раёне, як вопытны і ўважлівы ўрач, любячы сваю справу. Тады, бясспрэчна, яго паважалі і цанілі. Але вось цяпер гэты чалавек паў нізка, ператварыўся ў хулігана і п'яніцу ў самым горшым сэнсе гэтага слова.

Ганчар з'яўляецца п'яным у больніцу і днём і ноччу. Так аднойчы ў яго з рук выпала запаленая лямпа, і агонь пачаў ужо распаўсюджвацца па падлозе. Пагражала пажарам, але к шчасцю дзяжурныя своечасова ліквідавалі полымя. Не дзіўна і тое, што ў радзільным аддзяленні мелі месца выключна агідныя факты.

У раённай больніцы існуе своеасаблівая «школа Ганчара». Што гэта за школа? Можа ўрач робіць складаныя эксперыменты, навучае маладых работнікаў, шукае новых метадаў лячэння? Не, нічога падобнага! Школа Ганчара — выхаванне работнікаў у духу боязні, адсутнасць крытыкі, падхалімства, сямейственасць, работа па прынцыпу не выносіць смецця з хаты.

Старшы па «чыну» і, да рэчы, яго сваякі, як акушорка Радзько— гэта набліжаныя Ганчара. Гора таму, хто ў прысутнасці яго набліжаных скажа дрэннае слова на ўрача. Так і здарылася з адной з лепшых маладых акушорак больніцы Марыяй Кароль. Яна рэзка і адкрыта выступіла супроць ганчароўшчыны. За гэту сваю смеласць дастаткова нацярпелася здзекаў і ганенняў.

Нарэшце плаціну прарвала. Адна за другой паступаюць да загадчыка больніцы заявы аб пераводзе з радзільнага аддзялення. 12 сакавіка санітаркі Пілер Стэфа, Андрушонак Марыя і Сыцько Зіна падалі заяву, у якой выкрываюць агідныя адносіны да іх і заяўляюць аб тым, што Ганчар зняважыў іх, як жанчын, пры чым пагражаў, што «калі дзе-небудзь раскажаце, выляціце, як пробкі»...

Другі прадстаўнік петрыкаўскага медыцынскага «мірка», урач-тэрапеўт, загадчык раённай больніцы Штэрн Ілья Давідавіч. Ён-жа ўрач райамбулаторыі, урач дапамогі на-даму і т. д. Вельмі шмат скаргаў хворых на няўважлівасць Штэрна, на памылковасць асобных дыягназаў. Гэта і зразумела. Чалавеку не толькі немагчыма сканцэнтравацца на адным, але проста ўздыхнуць няма калі. Недарам палаты больніцы маюць за пушчаны, брудны выгляд.

Штэрн мае дрэнную славу. Ёсць шмат заяў, што ён за наведванне хворых дома бярэ высокія ганарары — па 100,75 і 50 рублёў. Ён сам расказаў, што за візіты да калгаснікаў на адлегласці пяці кілометраў ад раённага цэнтра яму плацілі мукой і бульбай.

Некаторыя петрыкаўскія медыцынскія работнікі атрымліваюць заработную плату не па працы. І гэтыя факты поўнасцю пацвярджаюцца. Зубны ўрач Красільшчык Марк Владзіміравіч, як загадчык райамбулаторыі атрымлівае 210 руб., як зубны ўрач—300 руб. і як зубны тэхнік — 300 руб. Красільшчык дастаткова загружан, як зубны ўрач. Што-ж ён робіць, як зубны тэхнік — гэтага ніяк даведацца нельга. За ўвесь 1936 год ён і сам не прыпомніць двух дзесяткаў пратэз, а за тры месяцы гэтага года зроблены чатыры нескладаных пратэзы, да рэчы, нізкай якасці.

Такавы далёка не ўсе факты з выплыўшай на паверхню справы петрыкаўскіх медыцынскіх работнікаў. Усё гэта мела месца толькі ў рэзультаце таго, што медыцынскія работнікі ў раёне прадастаўлены самі сабе. Кожны з іх жыве ў сваім замкнутым «мірку».

Грамадская і выхаваўчая работа зусім адсутнічае. Сходы медыцынскіх работнікаў бываюць рэдка і то кампанейскага парадку. Ды і хто наогул асмеліцца выступіць з рэзкай крытыкай, калі крытыка заціснута. У насценнай газеце з'явілася заметка аб няўважлівых адносінах да адной рожаніцы толькі пасля... «рэдакцыі» Ганчара. Нядаўна ў насценную газету трапіла заметка пад назвай «У патэфона я і мая жынка». Гутарка ішла аб тым, што старшыня райгрупкома, той-жа самы Красільшчык, купіў для агульнага карыстання патэфон за сродкі профсаюза, але паставіў яго ў сябе на кватэры... З гэтай заметкай Красільшчык забараніў вывешваць насценгазету.

Пры такіх умовах і не магла быць разгорнута крытыка сур'ёзных хвароб у медыцынскім асяроддзі, крытыка памылак асобных урачоў і неэтычных учынкаў. Здарылася тое, што людзі варыліся ў сваім уласным саку. Вось мы ведаем, што ў раёне ёсць кваліфікаваныя ўрачы, але ніколі тут не скліканіся якія-небудзь навуковыя канферэнцыі або сходы, каб абмеркаваць тую ці іншую праблему, пакрытыкаваць дапушчаныя медыцынскія памылкі. Некаторыя ўрачы базіруюцца на атрыманых калісьці ведах, адстаюць ад навейшых дасягненняў медыцыны, навейшую медыцынскую літаратуру не чытаюць. Яны няўхільна ператварыліся ў медыкаў-саматужнікаў.

Вось якія хваробы мае петрыкаўскае медыцынскае асяроддзе. Мімаволі ўзнікае пытанне аб райздраве. Так, ёсць такі ў Петрыкаве, а загадвае ім нейкі Цыпін. Ён тут карыстаецца славай разлажыўшагася тыпу, чалавека бяздарнага і малапісьменнага, проста няздольнага ўзначаліць такі адказны ўчастак работы. Пад крылышкам Цыпіна ў скрыгалаўскай больніцы адбываліся п'янкі, больніцу ператварылі ў месца зборышчаў.

Чым-жа Цыпін праявіў сябе на рабоце? Хіба толькі тым, што ён назначыў фельчарам на дарашэвіцкі медпункт першага з'явіўшагася да яго — нейкага Дубікоўскага, аказаўшагася потым зусім непісьменным санітарам. Даходзіла да таго, што Дубікоўскі, граючы на несвядомасці некаторых старых, лячыў іх знахарствам і нашэптваннем.

У райкоме партыі (сакратар Орэшчук) і ў райвыканкоме (старшыня Закоркін) усе ведаюць пра Цыпіна, але цацкаюцца з ім. Была, напрыклад, заява работніцы скрыгалаўскай аптэкі аб тым, што Цыпін зняважыў яе, але са згоды пракуратуры гэту справу змазалі. Усім вядомы антымаральныя паводзіны Цыпіна ў быту, але яго як след не папярэдзілі.

Нарэшце, ці ведаюць у Народным камісарыяце аховы здароўя рэспублікі, ці ведае тав. Бурачэўскі, што робіцца на месцах? Хто з наркамата цікавіўся жыццём і работай медыцынскіх работнікаў у далёкіх раёнах? У Петрыкаве, напрыклад, не адчуваюць і не ведаюць, у чым заключаецца кіраўніцтва Наркамата аховы здароўя БССР.

И. ГАСМАН.

г. Петрыкаў.

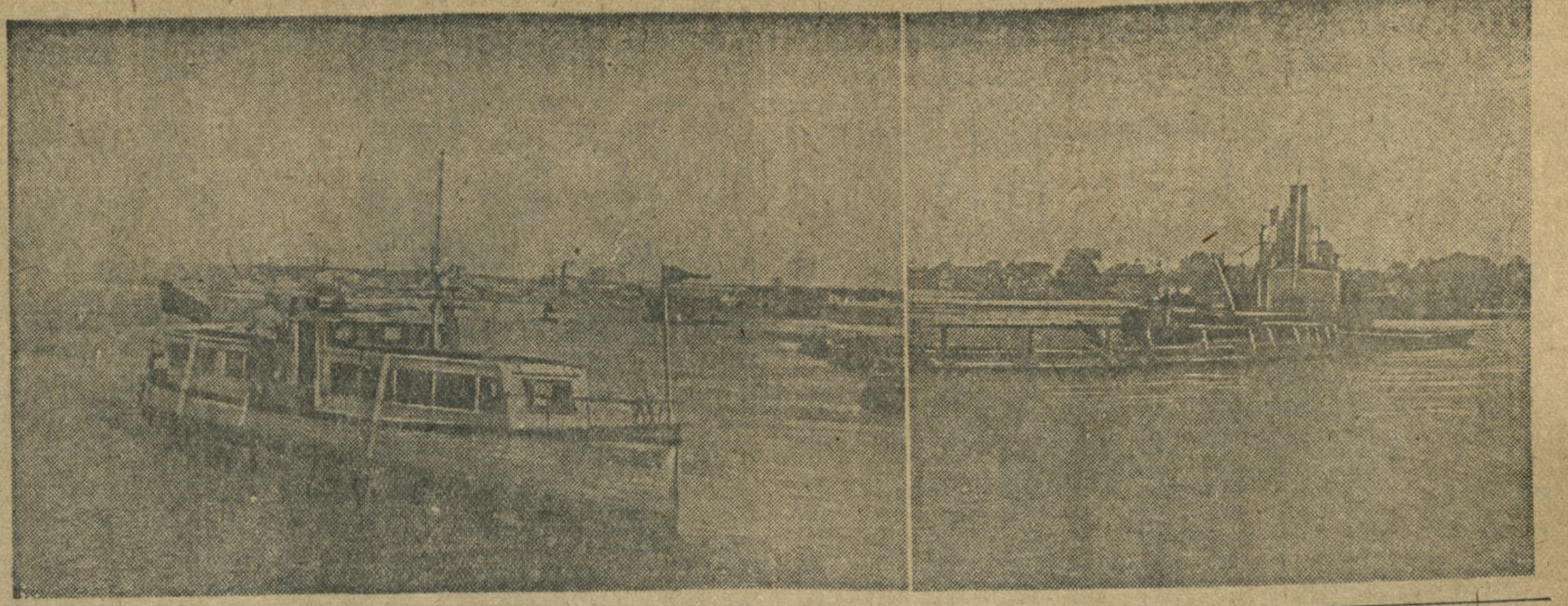

РАЧНЫ ТРАМВАЙ У ГОМЕЛІ

Ужо месяц ідзе будаўніцтва канала, які праз раку Сож злучыць Гомель з Нова-Беліцай. За гэты час пракапан канал даўжынёй у 1 кілометр. Пачаліся работы па пабудове пагрузачнага порта. Адначасова будуецца насып для рачнога Нова-Беліцкага вакзала. Прадстаяць работы па ўмацаванню берагоў канала фашыннымі цюфякамі. Рэгулярны рух кацераў на канале пачнецца ў бліжэйшыя дні. У першы рэйс адпраўляюцца шматмясцовыя пасажырскія кацеры—рачныя трамваі. Яны будуць курсіраваць па маршруту Гомель—Нова-Беліца і назад. Па каналу таксама будуць перавозіць грузы. Прадпрыемствы Нова-Беліцы атрымаюць танны сродак для транспартавання сваёй прадукцыі. НА ЗДЫМКУ: кацер «Свабода» выходзіць з канала ў раку Сож, справа — землечарпалка за работай. Фото і тэкст П. Чыкуна.

ПЕРШЫЯ ПАЛЁТЫ

Вучлёты Менскага аэраклуба імя Молакава, якія навучаюцца лётнай справе без адрыву ад вытворчасці, закончылі курс тэарэтычнай вучобы і наземнай падрыхтоўкі. 7 мая пачаліся рэгулярныя палёты. У ранішніх палётах удзельнічалі 23 вучлёты, сярод якіх слесар завода «Бальшэвік» Красінскі, наборшчыца Дома друку Ніселоўская, студэнт Шэстапалаў і інш.

Інструктары аэраклуба зрабілі з вучлётамі азнаямляльныя палёты, а потым даверылі ім у паветры кіраўніцтва самалётам.

У ПЛЫВУЧЫХ КЛУБАХ

У Гомельскай сплаўной канторы закончана будаўніцтва і абсталяванне вялікага плывучага клуба для культурнага абслугоўвання сплаўшчыкаў на ўчастках. Клуб радыё-і электрыфікаваны. У ім ёсць глядзельная зала на 100 чал., добрая сцэна, кіноўстаноўка, чытальня, бібліятэка і пакой для гульняў. Заўтра плывучы клуб уходзіць у свой першы рэйс.

Плывучыя клубы бабруйскай і мозырскай сплаўкантор ужо робяць свае рэйсы на ўчастках. У планах работы клубаў — лекцыі, спектаклі, кінасеансы, шахматна-шашачныя турніры і т. д.

ШАСЕЙНЫЯ ГОНКІ НА АЎТАМАБІЛЯХ І МАТАЦЫКЛАХ

12 мая на трэцім кілометры магілеўскага шасе ў Менску будзе дан старт кілометравым аўтамотагонкам. Да гэтых спаборніцтваў рыхтуюцца 20 аўтаспартсменаў і 10 матацыклістаў сталіцы. Старт будзе «мёртвы» — з месца і з ходу. У гонках прымуць удзел машыны розных марак. Сярод удзельнікаў пераможцы аўтагонак па маршруту Менск — Кіеў тт. Прыбыткоўскі і Саламонаў, мінулагодныя чэмпіёны «кіламетроўкі» тт. Агінскі і Валькоўіч, пераможца гонак на веданне правіл вулічнага руху тав. Паўлінаў і інш.

ГАНДАЛЬ МАЛАКОМ

З 10 мая ў 35 магазінах Менска ўстанаўляецца гандаль малаком з 7 гадзін раніцы. Як вопыт, малочны завод арганізуе развозку малака на дом для жыхароў вуліцы Карла Маркса.

БУДАЎНІЦТВА Ў БІРАБІДЖАНЕ Ў 1937 ГОДЗЕ

У тайгах Далёкаўсходняга края расце і квітнее Яўрэйская аўтаномная вобласць— дзецішча ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. У вобласці разгорнута вялікае жыллёвае і комунальна-культурнае будаўніцтва.

У гэтым годзе здаюцца ў эксплаатацыю абозны завод, першая чарга новай швейнай фабрыкі, Ландакоўскі вапнавы завод, будзе закончана будаўніцтва абласной друкарні і часовай электрастанцыі. У горадзе Бірабіджане пачаліся работы па пракладцы вадаправода, будаўніцтва вялікай ЦЭЦ. Распрацоўваюцца праекты абутковай і трыкатажнай фабрык.

Жыллёвая кааперацыя намячае ў гэтым годзе пабудаваць 40 двухпавярховых дамоў, з іх 25 у Бірабіджане, а астатнія— ў раённых цэнтрах. Горсовет будуе 32-кватэрны дом і 4 двухпавярховых дамы. У гэтым годзе будуць пабудаваны дзве НСШ у Бірабіджане і дзве ў раённых цэнтрах, рад пачатковых школ у калгасах, два дзіцячых сады, больніцы, радзільны дом, будынак медыцынскага тэхнікума. Разгорнецца будаўніцтва абласной бібліятэкі, клубаў у калгасах, дамоў культуры ў раённых цэнтрах і будынка адкрываемага ў Бірабіджане педагагічнага інстытута. Усё гэта далёка яшчэ не ўсё, што будзе будавацца ў вобласці ў 1937 годзе. (Па матэрыялах газеты «Бірабіджанер штэрн»).

ПАЖАР У СОЎГАСЕ

...Ноч. Раптам полымя ахапіла будынак свінарніка, і высока ў неба ўзнімаліся языкі ўсёпажыраючага агню...

Замітусіўся 63-гадовы стары вартаўнік Атрасевіч Сцяпан Якаўлевіч. «Што рабіць» — думаў, зусім збянтэжаны і спалоханы стары. Атрасевіч слабымі нагамі пабег будзіць рабочых. Але было ўжо позна. Груда попелу і вугалю асталася ад свінарніка, ад 120 галоў свіней, ад усяго, што каштавала 33.000 рублёў.

Толькі позняй раніцою дырэктар соўгаса «Зара Захада», Заслаўскага раёна, Лінкевіч Іван Грыгор'евіч, начальнік пажарнай аховы соўгаса Палюкевіч Дзмітрый Фаміч і загадчык свінафермай Хілько Аляксандр Нікіфаравіч нечакана заўважылі некаторую змену ў пейзажы соўгаса Доўга яны думалі аб прычынах пажару... Следчыя органы падказалі ім гэтыя прычыны.

Дырэктар соўгаса Лінкевіч менш за ўсё думаў аб ахове социялістычнай маемасці. Начальнік пажарнай аховы Палюкевіч займаўся ўсім, чым хочаце, толькі не пажарнай аховай. Ён ездзіў у камандыроўкі па розных гарадах Саюза, ён назначаўся начальнікам будаўніцтва дзіцячых ясляў, ён браўся за ўсякую пабочную работу, а ў гэты час іржавела адзіная пажарная машына. У соўгасе не было патрэбнага пажарнага інвентара. Загадчык фермай Хілько наогул лічыў справу аховы не сваім абавязкам. Усю справу аховы гаспадаркі соўгаса ўзвалілі на бездапаможнага старога Атрасевіча. Старому апрача дзяжурства прыходзілася ноччу ацяпляць на свінарніку тры печы (ад якіх і ўзнік пажар), чысціць 40 станкоў, карміць парасят, секчы дровы.

Усе чацвёра прыцягваюцца да судовай адказнасці. Яны абвінавачваюцца ў злачынна-нядбайных адносінах да аховы социялістычнай маемасці. Справа будзе слухацца 9 мая ў Заслаўі выязной сесіяй Вярхоўнага суда.

Н. ГАРНЫ.

СПАРТЫЎНАЯ ХРОНІКА

* На новым стадыёне Віцебска адбыўся футбольны матч паміж камандамі Беларускай ваеннай акругі і зборнай горада. Ігра скончылася з лікам 5 : 0 у карысць каманды БВА. Ігру глядзела 2 тыс. чалавек.

* 3 тыс. фізкультурнікаў Менска зараз рыхтуюцца да ўдзелу ў першым веснавым кросе, які адбудзецца 12 мая ў Парку культуры і адпачынку. Крос праводзіцца па дыстанцыях 500, 1000 і 5000 метраў.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Парткалегія пры Упаўнаважаным Камісіі Партыйнага Кантролю пры ЦК ВКП(б) па БССР выклікае на 18 мая на пасяджэнне выязной тройкі наступных: Пеўзнер Ісак Абрамавіч, Лінге-Верзін Якаў Іванавіч, Кац Абрам Файвышэвіч, Іваноў Назар Міхайлавіч, Гольдберг Хаім Шэндзеравіч, Глускер Арон Ошэравіч, Штам Самуіл Хаімавіч, Вайман Хаім Мендэлевіч, Савіцкі Іван Іванавіч (Магілеў); Ражкоў Аляксей Грыгор'евіч, Буланчыкаў Якаў Сцяпанавіч (Мсціслаўль); Шаргародскі Павел Майсеевіч (Мазыр); Пціцкая Аляксандра Фадзееўна, Падбярозны Аляксандр Нікалаевіч, Ольшэнбаум Гершэль Айзікавіч, Новікаў Васілій Афанасевіч, Маторына Анастасія Сцяпанаўна, Мудрагелаў Грыгорый Грыгор'евіч, Маўчанскі Владзімір Раманавіч, Ліўшыц Евель-Бер Мордухавіч, Ломан Нікалай Архіпавіч, Кійко Нікалай Фёдаравіч, Куркоў Аляксей Міхайлавіч, Казёл Нікіта Паўлавіч, Кавалёва Хрысціна Грыгор'еўна, Курылюк Харытон Клімавіч, Жырноў Фёдар Ільіч, Гельбе Фёдар Грыгор'евіч, Гайдукоў Нікіта Данілавіч, Велікаселец Антон Іванавіч, Варшчэнка Сяргей Аляксандравіч, Барашкаў Пётр Аляксандравіч, Вашкевіч Владзімір Нікіфаравіч, Амяльчэнія Іван Іванавіч, Альфер Нікалай Сямёнавіч, Алісевіч Сабіслаў Владзіслававіч, Абраменка Андрэй Іванавіч, Шульман Ханон Хаімавіч, Шыраеў Віктар Анатольевіч, Хадыка Іван Міхайлавіч, Трацяк Луша Іванаўна, Фейгіна Двося Самуілаўна, Федарэнчык Захар Сцяпанавіч, Фінкельберг Соф'я Грыгор'еўна, Райхлін Ошэр Лейбавіч (Менск); Друшыц Міхаіл Канстанцінавіч, Віткоўская Лідзія Ігнатаўна, Кутневіч Антон Овсоевіч (Орша); Зінчанка Павел Філіпавіч, Рахлін Майсей Залманавіч (Полацк); Цярэшка Трафім Фёдаравіч, Чэрнат Платон Нікалаевіч (Пухавічы); Мітраховіч Нікалай Нікалаевіч (Парычы); Кудзько Фёдар Сцяпанавіч (Петрыкаў); Лаўрэнцеў Сяргей Дзмітрыевіч, Збуржынскі Браніслаў Станіслававіч (Плешчаніцы); Ямніцкі Ісак Якаўлевіч, Хайкін Борух Шлёмавіч, Кірычэнка Іосіф Савельевіч, Патроўская Анна Владзіміраўна, Паборцаў Іван Самуілавіч, Лісіменка Сяргей Пятровіч (Рагачоў).

АД КЛІМАВІЦКАГА РК КП(б)Б

Згубленую кандыдацкую картку ўзору 1936 года за № 0551101, выданую Клімавіцкім РК КП(б)Б на імя Ульянава Іосіфа Сцяпанавіча, лічыць несапраўднай.

Сакратар Клімавіцкага РК КП(б)Б КАГАН.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ДЗЕННІК

— Чарговы семінар рабочых прапагандыстаў адбудзецца 9 мая ў 7 гадзін вечара ў памяшканні Дома партактыва (пакой 21).

— Семінар рэдактароў шматтыражак і насценных газет адбудзецца 9 мая ў 7 гадзін вечара ў памяшканні Дома партактыва (пакой 17).

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)

9 мая Абан. № 108.

КАПІТАНСКАЯ ДАЧКА

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА (Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра)

9 мая Абан. № 33

КАНЕК-ГАРБУНОК

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» — БАЯВЫЯ ПАДРУГІ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» — ГОБСЕК

Дзіцячы гукавы кінотэатр — ПАДАРОЖЖА Ў АРЗРУМ

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ» — НА АДПАЧЫНКУ

Гукавы кінотэатр «СПАРТАК» — КНЯЖНА МЭРЫ (нямы варыянт)

РАДЫЕПЕРАДАЧЫ НА 9 МАЯ:

8.30—«Апошнія паведамленні». 13.15 — аграгутарка. 13.30—перадача на польскай мове. 14.20 — канцэрт. 16 — мантаж аперэты «Чарыта». 17.35—«Апошнія паведамленні». 18.30 — завочная партвучоба. 19.30 — развучванне песень. 20.15 — канцэрт. 22 — перадача на яўрэйскай мове. 23 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — перадача на польскай мове.

ДА ВЕДАМА ГАСПАДАРНІКАЎ І КІРАЎНІКОЎ СПРАЎ УСТАНОЎ

У майстэрні пішучых машын Менгорсовета адпускныя цэны на рамонт пішучых машынак і арыфмометраў ЗНІЖАНЫ на 20 проц.

Работа выконваецца ў тэрмін і з гарантыяй.

Прымаюцца таксама заказы на кавальскія, такарна-механічныя работы і чыгуннае ліццё з апрацоўкай.

Адрас майстэрань: Комсамольская, 2/15, тэл. 22-302 і Няміга, 37, тэл. 22-137.

ЛЕКЦЫЯ ДЛЯ МАНЦЁРАЎ г. МЕНСКА.

9 мая, у 7 гадзін вечара, у Цэнтральным доме тэхнікі (Комсамольская, 25) адбудзецца лекцыя інжынера-электрыка С. М. БЕКМАНА на тэму:

„Што такое каэфіцыент магутнасці (косінус фі), як яго вызначаць і спосабы яго павышэння“.

Запрашаюцца манцёры ўсіх прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый г. Менска.

ДЫРЭКЦЫЯ ЦДТ.

СПРАВЫ ЗА ГРАНІЦАЙ совецкіх грамадзян

Аб рэалізацыі спадчыны, атрыманні банкаўскіх укладаў, замежных каштоўных папер, рэалізацыі прэтэнзій да асоб і арганізацый за граніцай як напрыклад: аб пакінутай маемасці, прэтэнзіі да былой Кітайска-Усходняй чыгункі і інш.

ВЯДЗЕ „ИНЮРКОЛЛЕГИЯ“, (был. А/Т КРЭДЫТБЮРО)

ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: МЕНСК, УПАЎНАВАЖАНЫ «ИНЮРКОЛЛЕГИИ», ПАМЯШКАННЕ ДЗЯРЖБАНКА, ПАКОЙ БЫЛОГА КРЭДЫТБЮРО.

МОЖНА ТАКСАМА ЗВЯРТАЦЦА ВА ЎСЕ АДДЗЯЛЕННІ ДЗЯРЖБАНКА НА МЯСЦАХ.

Менскі піваварны завод „БЕЛАРУСЬ“

(Старажоўская, 44, тэл. 21-749 і 21-751)

выпускае ў продаж

ПІВА ВЫШЭЙШАЙ ЯКАСЦІ выраблямае з найлепшай адборнай сыравіны па новай, зацверджанай НКМП БССР рэцэптуры:

УКРАІНСКАЕ
ЖЫГУЛЕЎСКАЕ
РУСКАЕ
ПОРТЭР
ЧОРНАЕ

ВОДЫ ФРУКТОВА-ЯГАДНЫЯ НАПІТКІ з натуральных сокаў на чыстым цукры, павышанай якасці:

КРЭМ-СОДА
ВІШНЕВЫ
ЛІМОННЫ
ТЭАТРАЛЬНЫ
МАЛІНАВЫ
КЛЮКВЕНЫ
КРУШОН
СІТРО
ХЛЕБНЫ КВАС
І МОРС КЛЮКВЕНЫ ЯБЛАЧНЫ

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 4

МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЭПУТАТАЎ

ад 25 красавіка 1937 г.

Аб утрыманні ў чыстаце вуліц, пляцаў, тратуараў, вадастокаў, пераезных мосцікаў

Менскі гарадскі совет пастанаўляе:

1. Ачыстка вуліц, пляцаў і тратуараў ускладаецца на адміністрацыю ўстаноў, домакіраўніцтваў, жактаў, ваенведа, прыватных домаўласнікаў, забудоўшчыкаў і арандатараў, у карыстанні якіх знаходзяцца ўчасткі, якія прылягаюць да вуліц, пляцаў і тратуараў.

2. Плошча вуліц (замошчаных і незамошчаных), а таксама і пераезных мосцікаў, якая падлягае ачысцы карыстальнікам участка, вызначаецца: у даўжыню — адлегласцю ўчастка па вуліцы, а ў шырыню — для тратуара — ад мяжы ўчастка да дна вулічнага латка або кювета і для вуліцы — ад дна латка або кювета да сярэдзіны вуліцы.

3. На ўсім працяжэнні набярэжных, карыстальнікі ўчасткаў абавязаны ачышчаць знаходзячыяся супроць іх домаўладанняў тратуар і вуліцу ва ўсю шырыню набярэжнай, уключаючы адкос да ўрэзу вады.

4. Алеі па Свердлоўскай вул. і Біржавому завулку ачышчаюцца домаўладальнікамі супроцьзнаходзячыхся ўладанняў да асі алеі.

5. Карыстальнікі ўчасткаў, якія прылягаюць да пляцаў, абавязаны рабіць уборку і ачыстку гэтых пляцаў на 20 метраў, лічачы ад вулічнага латка ў глыбіню пляца. Уборка і ачыстка астатняй тэрыторыі пляцаў ускладаецца: пляц Волі — на Кіраўніцтва ачысткі, пляц 1905 года — на адміністрацыю пасажырскага вакзала.

6. Для нагляду за санітарным становішчам пляцаў і рынкаў — адміністрацыя, у веданні якой знаходзіцца ачыстка, прызначае адказную асобу з указаннем яе прозвішча, імя і імя па бацьку, месца жыхарства і паведамляе аб гэтым Менкомгас і аддзяленне міліцыі па месцу знаходжання гэтых пляцаў.

7. Ачыстка рынычных пляцаў у месцах сталага гандлю ўскладаецца на адміністрацыю рынкаў.

8. Уласнікі вулічных кіёскаў, павільёнаў, ларкоў і латкоў абавязаны ачышчаць прылягаючую да іх маставую на адлегласці ў 3 метры ад кіёска, латка або стаянкі — ва ўсе бакі.

9. Ачыстка мастоў і тратуараў, якія прылягаюць да берага ракі, таксама ачыстка тэрыторый, пляцаў і вуліц, якія падлягаюць абавязковай ачыстцы ў парадку, устаноўленым пунктамі 4, 5 і 7 гэтай пастановы, ускладаецца: па гарадскіх мастах і па ўчастках, не зданых пад забудоўлю або арэнду — на Кіраўніцтва ачысткі, па масту па вул. Бакуніна — на Трамвайнае кіраўніцтва, па жалезабетоннаму віядуку па Койданаўскаму тракту — на службу пуці ПЧ-8.

10. Адміністрацыя ўстаноў і прадпрыемстваў, домаўласнікі, забудоўшчыкі, арандатары, жакты, ЖБКТ, ваенвед і інш. абавязаны ўтрымліваць у парадку і чыстаце вадасточныя трубы, фасады будынкаў, агароджы, пад'езды, вокны, вітрыны, вывескі, кіёскі, палаткі, ларкі, выходзячыя на вуліцу пляцы, ачышчаючы іх ад пылу і бруду, абрыўкаў афіш і аб'яў.

Расклейка афіш і аб'яў праводзіцца толькі на спецыяльна адведзеных для гэтага месцах.

11. Забараняецца засмечваць вуліцы, завулкі, пляцы, бульвары, скверы і іншыя месцы грамадскага карыстання смеццем, акуркамі, агрызкамі фруктаў, семечкамі, арэхавай шкарлупой, папіроснымі каробкамі і т. д.

12. На тратуарах вуліц і пляцаў, ля трамвайных і аўтобусных астановак, павільёнаў і пасадачных пляцовак, ля магазінаў, ларкоў і кіёскаў павінны быць устаноўлены урны.

Урны на тратуарах устанаўляюцца карыстальнікамі ўчасткаў на адлегласці 20 метраў адна ад другой.

Урны ля трамвайных і аўтобусных астановак, павільёнаў і пасадачных пляцовак устанаўляюцца Трамвайным кіраўніцтвам і Саюзтрансам, а ля магазінаў, ларкоў, павільёнаў і кіёскаў — уласнікамі апошніх.

13. Урны павінны быць устаноўленага ўзору, спраўнымі, чыстымі, ачышчацца па меры накаплення ад смецця, але не радзей аднаго разу ў дзень і абавязкова прамывацца ў часе ранішняй уборкі.

14. Ранішняя ўборка і паліўка вуліц, завулкаў, пляцаў і тратуараў павінна заканчвацца ў вясенні, летні і асенні час да 7 гадзін раніцы. К гэтаму часу вуліцы, завулкі, пляцы і тратуары павінны быць прыбраны і падмецены. Змеценыя смецце і бруд павінны быць убраны, пасля чаго праводзіцца старанная паліўка.

15. Смецце, бруд і гной, якія паяўляюцца на вуліцах і тратуарах на працягу дня, павінны ўбірацца неадкладна.

16. У сухое надвор'е вуліцы, завулкі, тратуары і пляцы павінны быць перад ачысткай і падмятаннем злёгку паліты вадой.

17. Звальваць смецце, нечыстоты і бруд у раку, канавы і пруды, перакідваць з вуліц і тратуараў смецце і бруд на бульвары, двары, таксама спускаць смецце і іншыя адкіды па латках і вадастоках забараняецца.

18. Забараняецца мыць пасуду, бялізну, экіпажы і інш. на вуліцах, у прыватнасці ля вадаправодных кранаў і водаразборных калонак.

19. Забараняецца выліваць на вуліцу і тратуары ўсякага роду вадкасці, выпыльваць на вуліцах або з балконаў каўры, вопратку і т. д., а таксама награмаджаць балконы карзінамі, скрынямі і іншымі прадметамі і сушыць бялізну, вопратку на вокнах і балконах.

ПАЛІЎКА ВУЛІЦ, ПЛЯЦАЎ І ТРАТУАРАЎ

20. Усе карыстальнікі ўчасткаў, далучаных да вадаправоднай сеці, абавязаны паліваць адлегласць ачышчаных імі тратуараў, вуліц, пляцаў, уключаючы тэрыторыю супроць участкаў, занятых трамвайнымі шляхамі. Паліўка гарадскіх мастоў, пляца Волі, якія не ачышчаюцца карыстальнікамі ўчасткаў, ускладаецца на Кіраўніцтва ачысткі.

21. Паліўка тратуараў, вуліц і пляцаў з 1 мая па 5 кастрычніка павінна праводзіцца не радзей 3 разоў удзень да 7, 12, 18 гадзін.

УВАГА. У выпадку калі адным кранам можа абслугоўвацца адлегласць, якая прылягае да некалькіх участкаў, нават размешчаных па абодвух баках вуліц, дазваляецца ўстройства і ўтрыманне агульнага крана і паліўка з яго па згодзе паміж карыстальнікамі гэтых участкаў.

22. Паліўка павінна праводзіцца такім чынам, каб не парушаць парадак вулічнага руху і не абліваць праходжых вадой.

УВАГА. Калі пры паліўцы частка маставой або тратуара акажацца засмечанай, то засмечаныя месцы павінны быць папярэдне вычышчаны.

23. Паліўка пляцаў, якія заняты рынкамі, ускладаецца на адміністрацыю апошніх.

24. Паліўка вуліц, сквераў і пляцаў, якія прылягаюць да ўчасткаў, не далучаных да вадаправоднай сеці, ускладаецца на адпаведных карыстальнікаў гэтых участкаў. Карыстальнікі гэтых участкаў праводзяць паліўку лейкамі.

25. Сабраныя з тратуараў, вуліц, пляцаў і двароў усякага роду адкіды, смецце і бруд павінны вывозіцца ў спецыяльна адведзеныя для гэтага месцы, у адпаведнасці з абавязковай пастановай Горсовета № 2 ад 29 сакавіка 1937 г. «Аб арганізацыі месц абясшкоджання нечыстот».

26. Адказнасць за ачыстку тэрыторыі, ачышчаемай у парадку, устаноўленым гэтай пастановай, нясуць каменданты, домакіраўніцтвы, старшыні праўленняў жактаў, ЖБКТ, арандатары, забудоўшчыкі і т. д.

27. Парушыўшыя пп. 1—10 і і 12—25 гэтай пастановы прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці — штрафу да 100 руб. або прымусовых работ да 14 дзён.

28. Парушыўшыя п. 11 гэтай пастановы падлягаюць штрафу на месцы ў размеры да 3 руб., а пры адмаўленні ад уплаты — штрафу да 9 руб., які накладаецца начальнікам адпаведнага аддзялення міліцыі.

29. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на Менкомгас, на Рабоча-сялянскую міліцыю і Санітарную інспекцыю.

30. Гэта пастанова ўваходзіць у сілу з часу яе апублікавання.

Старшыня Менскага гарадскога совета Е. ЖУКОВІЧ.

Сакратар Менскага горсовета І. КАЗЛОЎСКІ.

Уп. Галоўлітбела № К—2082.

Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63.

Б., Н., С.